

Stand by America

AMERIŠKA DOMOVINA

Justice to all

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 75.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, JUNE 27, 1919.

LETO XXII. — VOL. XXII.

Sedajni mir je povod novi vojni.

Washington, 26. junija. Senator Borah je včeraj nadaljeval s silovitimi napadi na Ligo narodov, povdarjajoč, da mir ki je podpisan v Parizu, ni mir ampak povod novih vojn. Senator Borah je pozval republikansko stranko naj nikar ne odobrijo miru, posebno pa Lige narodov ne. Sedajna mirovna pogodba, kakor je narejena bo povzročila nove vojne, namesto, da bi jih preprečila.

Toda med člani republikanske stranke nikakor ni sporazuma glede odobritve mirovne pogodbe. Glasom ustave Zedinjenih držav predsednik nima pravice podpisati miru konečno veljavno, ampak ta pravica pripada senatu Zjed. držav. Šest različnih mnenj prevladuje v senatu glede mirovne pogodbe, in republikanski voditelji si silno prizadevajo, da bi združili vse te elemente.

Iz boljše informiranih krogov se pa naznanja, da je republikanski stranki kot tak sicer vseeno, kašna je mirovna pogodba, ampak njim se gre le za to, ker bi radi de lali ovire Wilsonu, ki je demokrat. Splošno se smatra raditega, da mirovna pogodba ne bo odobrena pred Božičem, ker bodo zavladale silne debate o njej v kongresu.

Naglo na je umrl mladi rojak John Vidrih, star 23 let, stanujoč na Reno ave. v Newburgu. Zadnji nedeljo je bil še zdrav in vesel, v torek ob 10. uri dopoldne pa je umrl v St. Alexis bolnišnici radi perverzega črevesa. Izvšila se je bila operacija, toda bilo je prepozno. Ranjki je služil leto in pol pri ameriški armadi, doma je iz fave Zagradec. V stari domovini zapuščata starševa, 4 brate in 2 sestre, tukaj pa brata Josipa, ki oskrbi pogreb. Bil je član dr. sv. Jožefa in dr. sv. Antona. Pogreb se vrši v soboto zjutraj. Naše iskreno sožalje sorodnikom!

Staršem Sadar na Norwood je umrla hčerka Jennie. — V U. S. Marine bolnišnici na Lakeside ave. se nahaja od zadnje sobote znani Frank Grdina, sin Jakoba Grdine, in sicer nevarno bolan. Imenovani je služil pri ameriški armadi na fronti, kjer je izgubil oko in bil ranjen. Nedavno tega se je poročil in obhajal ženitovanje. Mi iskreno želimo, da se Franku čimprej povrne ljubi bo zdravje.

V Cleveland je dospel iz univerze Dubuque College, v državi Iowa, Mr. Janko N. Rogelj, ki je znan rojakom po svojih mičnih spisih v tem ali onem listu. Mr. Rogelj je idealen slovenski fant, jakd dobrih zmožnosti, ki se ni ustrašil gorja in trpljenja študiranja, ki ga nosi s seboj študijska doba vsakemu, ki nima premoženja na razpolago. Želimo mu dobre, prave počitnice v naselbinah in najlepše uspehe pri študijah!

Društvo Z. M. B. priredi svoj privatni izjet v nedeljo 29. junija. Člani se zbirajo pri svojem načelniku F. H. Mervarju na 55. cesti.

Jako veliko, obširno pismo iz domovine je dobil g. Hudovernik od svoje sestre iz Slovenske Bistrice na Štajerskem. Pismo priobčimo v celoti prihodnjic.

Poštna zveza s staro domovino je sedaj zopet odprta.

Pošta med Ameriko in Jugoslavijo sedaj že precej redno posluje. Rojaki nas vsak dan vprašujejo, kako naj bi poslali pisma v staro domovino. Dosedaj se je to zgodilo potom posredovanja S. N. Z. odslej pa je že gotovo, da lahko sami odpošljete naprej pisma svojim dragim v domovino. Kdor pa želi posebnega posredovanja, naj se oglasi pri Fr. Hudoverniku, 1052 E. 62nd St. ki bo drage volje postregel. On ima jako dobro zvezo skozi Švico ter njegove pošiljatve pridejo v staro domovino tekom 16 do 20 dni.

Glede naslovov naredite sledeče: Napišite naslov kakor ste ga prej pisali, pred vojno, s to razliko, da namesto "Avstrija" napišite: JUGOSLAVIJA. Če pa veste, da je kraj, kjer so vaši dragi, okupiran od Lahov, napišite namesto "Jugoslavija" "Venezia Giulia." To je kar se tiče pisem v staro domovino.

Smrtine raznih članov podpornih Jednot in Zvez v Ameriki, ki so umrli tukaj tekom vojne, se bodejo tudi v kratkem začele izplačevati sorodnikom v stari domovini. Slovenska Dobrodela Zveza v Clevelandu, ki ima kakih 30 takih smrtnin, je izplačilo v stari domovini, je prva slovenska organizacija, ki je storila korake v tej zadevi. Na vrhovni urad Zveze je prišlo poročilo iz urada župnije sv. Krizogona v Hrušici pri Podgradu na Notranjskem, da sta še živa oče in mati umrlega John Barba, št. 8. SDZ. Ta uradna listina se je odposlala sedaj na The Alien Property Custodian v Washingtonu, D. C. kjer leži smrtina \$500. Kakor hitro bo tam odobreno za izplačilo, se nakaže denar sorodnikom v domovini. Kakor znano, se je morala tekom vojne vsaka smrtina za katero dediči so se nahajali v stari domovini, poslati na ameriško vlado v Washington. Sedaj pa je vlada odredila, da smrtine onih, ki imajo dediče v JUGOSLAVIJI se lahko izplačajo.

Koliko bodejo dobili dediči v stari domovini, lahko izračunate sledeče: Uredništvo je dobilo sporočilo iz Ljubljane, da je pet kron danes vrednih en francoski frank, in šest francoskih frankov je vrednih en dolar, toraj se izplača za en dolar 30.000 kron v stari domovini. Smrtina, ki znaša en tisoč dolarjev bo znašala toraj v Jugoslaviji 30.000 kron, smrtina \$500 pa \$15.000 kron. Pri tem seveda ne smete misliti, da je to ogromno premoženje, kajti pomislite, da denar v stari domovini ne zaleže dosti. Dokler bo kila špeha po 20 kron, par čevljev 500 kron, kila mesa 18 kron, tedaj lahko sami preračunate, koliko to zaleže. 30.000 kron zaleže danes v domovini toliko kot prej 6000 kron in nič več.

Društva Slovenske Dobrodelne Zveze se opozarjajo da naj zahtevajo od sedaj naprej od novih članov in članic, ki so prekorčili 40 leto, ROJSTNE LISTE. Notarska potrdila glede starosti so bila veljavna le tekom vojne. Pošta je sedaj odprta in lahko dobi vsak rojstni list od doma. Tozadevno preskrbi tudi glavni urad SDZ.

na zahtevo prosilca. Vse one sorodnike, ki imajo v stari domovini dobiti smrtino za umrli člani SDZ v Ameriki, je glavni urad Zveze obvestil o tem, in kakor hitro se dobi odgovor, bo to priobčeno v glasilo "Ameriška Domovina."

V našem uredništvu imajo pisma iz stari domovine: Frank Istenič iz vasi Ras-kovce pri Vrhniki, Ana Turropoljac in John Prišelj.

Iz glavnega urada Slovenske Dobrodelne Zveze se naznanja, da so društva Zveze z veliko večino glasovala za \$5.00 dnevne delegatke, 3. redne konvencije in so objedneli odobriti izvanredni assessment 50c. na vsakega člana, ki se mora plačevati tekom meseca julija, da se pokrijejo stroški konvencije. Izvzeti so člani in članice, ki pristopijo meseca julija.

Društvo Jugoslovian št. 21 SDZ Lorain, O. je izvolilo dva delegata za 3. redno konvencijo SDZ. John Ivančič in John Piškur. Ta dva delegata bodejo prva v zgodovini SDZ ki bodejo zastopala članstvo izven Clevelanda. Oba sta prava narodnjaka, zavedna moža, ki sta mnogo storila za procvit Zveze v Lorainu. Dobrodošla!

Zveza Jugoslovanskih Žen in Deklet je te dni odposlala na The American Jugoslav Relief v New York svoto \$307.00.

Gospa Ana Jenc je dobila žalostno novico iz stare domovine, kjer brat naznanja, da je mati umrla 2. marca ob pol devetih dopoldne. V Ameriki zapuščata tri sinove in eno hčer, in sicer Frank, Jakob in Tony Kužnik, ki živijo v Springfield, Ill. ena hči pa v Clevelandu, Mrs. Ana Jenc. Uredništvo izreka vsem iskreno sožalje nad izgubo ljubljene matere!

Iz Rakeka je došlo poročilo o smrti Janeza Kolar, ki je pred leti bival s svojo družino v Clevelandu. Tukaj zapuščata dve hčeri in brata Matja Kolar, grocerista na 67. cesti in mnogo drugih sorodnikov in prijateljev. Naše iskreno sožalje!

Mrs. Frances Lausche je dobila pismo iz stare domovine od svoje sestre Franciške Milavec, da sta umrla dva sinova njene sestre v vojni, in sicer Franc in Josip Milavec, eden star 21, drugi 19 let. Zadnji je moral že kot 16 letni fant v vojno. Umrla je tudi njena nečakinja Justina Milavec, 16 let stara. Mnogo žalostnih novic prihaja iz stare domovine, vojna ali bolezen je pokosila enega ali drugega. Družini Lausche in Milavec izrekamo naše iskreno sožalje!

V sredo zvečer je umrl Frank Turk, stanujoč na 63. cesti, star 46 let, neoženjen. Ranjki je bil doma iz vasi Raven Dol, fara Sodražica. V Ameriki je bival 19 let. Ves ta čas je bil uslužben pri American Steel and Wire Co Meseca decembra lanskega leta pa je začel bolehati na raku v grlu, kar mu je delalo proti koncu strašne bolečine, ker ni mogel uživati nobene hrane, in raditega tudi umrl. Ranjki je bil član dr. Srca Jezusovega in je stanoval pri družini Švegel, ki preskrbijo za njegov pogreb, ki se vrši v soboto zjutraj. Pokoj njemu!

Mayor Davis v neprijetnih zadregah.

V jako neprijetnem položaju je vlada župana Harry Davisa, ko je pretečeno sredo izvanredna velika porota priobčila v javnosti uspeh svoje trimesečne preiskave o zločinih v Clevelandu. Poročniki so se enoglasno izjavili, da mora župan Davis odstraniti iz njegove službe direktorja javne varnosti, A. B. Sprosty. Velika porota, ki je bila sklicana na povelje državne postavodaje, da preiskuje vzroke tolikih zločinov v Clevelandu, se je izjavila, da je direktor javne varnosti, kot vrhovni načelnik policije, indirektno odgovoren za mnogo zločinov v Clevelandu radi nesposobnosti in zanemarjanja svoje službe. Ker pa je direktor javne varnosti imenovan od župana, je prišel s tem tudi župan v slabo luč, in vsa republikanska stranka v Clevelandu je silno vznemirjena, kajti poročilo velike porote bo precej upljivalo pri jesenskih volitvah.

Nadalje je izvanredna velika porota obdolžila tudi državnega pravnika, Sam Doerflerja, zanemarjanja in nesposobnosti v svoji službi. Oba imenovana javna uradnika sta silno razjarjena, ker sta bila napadena v javnosti. Župan Davis pa pravi da ne bo ničesar ukrenil, dokler natančno ne poizve, kako je bila prišla porota do prepričanja, da je njegov direktor javne varnosti nesposoben za svoje mesto.

Najmanj "ekspirenca" v Clevelandu ima gotovo tatki je izpred vrat neke niše na Central ave. odnesel venec, ki je visel na vratih v znamenje, da se nahaja mrlje v hiši. Well, morda se misli preskrbeti za svojo smrt, ter raditega gotovo tudi še ukrade krsto.

Mestna policija je pripeljala iz Toledo, Ohio, neko sumljivo osebo, z imenom Harry Holmes, star 47 let. Obdolžilo se ga je, da je bil eden izmed onih petih roparjev, ki so pred nedavnim okradli West Side Banking Co. za \$64.000 pri belem dnevi. Holmes zatrjuje, da ni kriv, toda trije uslužbenci banke so ga spoznali kot moža, ki je prvi stopil v banko in pomolil revolverje pod nos uslužbencem. Ko so ga vprašali, če more dokazati, kje je bil ob uri, ki se je izvršil rop, pa ni hotel ničesar povedati in se je izjavil, da to nikogar ne briga. Sodnik Howels ga je stavil pod varščino \$20.000.

Policija je aretirala v četletke Antona Pelčinski, Vladislava Bagazefski in Fr. Papisha, ki so bili pijani kot muhe, se vozili po ulicah in konečno zadeli v brzjavni drog, razbili avtomobil, toda sami niso dobili poškodbe.

Nekdo je zažgal, kakor trdi policija in uslužbenci od Hughes Provision Co. vele-mesariji na 6508 Walworth ave. Zgorelo je pet avtomobilov in škoda znaša \$8000. Nastala je tudi eksplozija gasolina, ki se je vnel v garaži, kjer so se nahajali avtomobili.

Zastupila se je triletna Angelica Kranjec, 1113 Norwood Rd v sredo dopoldne. Spila je "brass polish" misleč, da je "root beer". Odpeljana je bila tako v bolnišnico, toda bilo je že prepozno. Zalujočim staršem izrekamo naše odkritosrčno sožalje.

Italijani v zvezi z Nemcem in Ogrji nameravajo ugonobiti Jugoslovane.

Pariz, 26. junija. Sém se poroča iz Rima: Dokazani niso le neovrgljivi fakti samo, da so Italijani sklenili nekako tajno zvezo z avstrijskimi Nemci, ampak v zadnjem času so začeli Italijani koketirati tudi z Mažari, drugimi zakletimi sovražniki Slovanov. Ustanovila se je družba v Budimpešti: "Societe commerciale Italo-Hongroise" katere družbe ravnatelj je Mažar in ima svoj sedež v Reki. Poročilo nadalje dostavlja: Vsakdo je prepričan, da Italija neti požar na Balkanu. Vsem je znano, da je Italija v tajni zvezi z odstavljenim črnogorskim kraljem Nikitom, ki intrigira proti Srbom, da bi zopet prišel na prestol. Italija podpira vse njegove težnje. Sedaj so se mu pridružili še nemiri v Macedoniji, kucovlaško vprašanje, punt Arbanasov, itd. Italija ima svoje vojske po celem balkanu, kjer posebni najeti agentje hujskajo razna balkanska plemena proti Jugoslovonom. Na eni strani je Italija zvezana z avstrijskimi Nemci, ki so napadli Jugoslovane na Koroskem, toda so bili temeljito poraženi, na drugi strani pa Italija koketira z Mažari da tudi nje, pridobi za napad proti Jugoslovonom, a v največjem času je začela intrigirati na Balkanu, kjer zbira okoli sebe vse sile, pristovoljno ali s pritiskom, da jih nahujka na novo vojno proti Jugoslovonom.

Italiji je dobro poznano, da sama ne sme se nikakor lotiti Jugoslovonom, ker je iz pravkar zaključene vojne dovolj spoznala silno težko jugoslovansko pest. Raditega išče zaveznikov na levo in desno, da jih pridobi za vojno proti Jugoslovonom. Mirovna konferenca v Parizu mora biti slepa, da vsega tega ne vidi, in vspricho dejstva da se snuje Liga narodov, ki naj ohrani trajni mir med narodi sveta, in katere Lige je članica tudi Italija, se mli narodi bridko pritožujejo, da se Italiji dovoli zveza z Nemci in Mažari, najhujšimi nasprotniki zaveznikov, in da se jim dovoli tajno ali pa tudi očitno rovarjenje proti Jugoslovonom in drugim prebivalcem juga, kar je v največjem nasprotstvu z do-ločili mirovne konference.

Srbska kot jugoslovanska vlada v stari domovini temeljito poznajo vse tajne mahinacije Italijanov, in se tudi dostojno pripravljajo, da prizadenejo Italijanom tako silovit udarec, da ga bodejo za vselej pomnili. Kot se poroča iz Ljubljane, je jugoslovanska vlada trdno odločena, da nikakor ne pripusti Italijanom Istro, Trsta in Gorice, ampak se bo to vprašanje jugoslovanske posesti odločilo prav v kratkem z orožjem, ker nobenega drugega izhoda ni, da bi se izvojevala pravica za Jugoslovane.

MILOST ZA AVSTRIJO. Pariz, 26. junija. Finančni odbor zaveznikov v tem mestu je sklenil, da ne bo od Avstrije takoj tirjal za vojno odškodnino v znesku enega tisoča milijona dolarjev, ampak bo dovolil, da pride nemška Avstrija nekoliko k sebi in si opomore.

Kronprinc pobegnil, puniti na Nemskem

Pariz, 26. junija. Friderik Viljem Hohenzollern, bivši nemški kronprinc je pobegnil iz Nizozemske in se nahaja na potu v Nemčijo.

Druga poročila pravijo, da je v zvezi s Hindenburgom, s katerim namerava upeljati vojaško diktaturo v Nemčiji.

NEMČIJA V PASTI REVOLUCIJE.

Pariz, 26. junija. Več prostovoljnih divizij nemškega vojaštva, ki je dosedaj pomagalo vladi delati red, se je odpovedalo službi. Mesto so prepustili Spartakovcem, ki že zadnje tri dneve ropajo in požigajo po mestu. Divizije so odpovedale službo, potem ko se je odpovedal maršal Hindenburg vrhovnemu poveljstvu. Divja anarhija vlada v Berlinu. Druhal se podijo po mestnih ulicah, ustavljajo posamezne osebe, jih oropajo in pretepejo. Posamezni vojski, ki se drznejo na ulico, so napadeni. Vojaštvo je včeraj nastopilo in streljalo na maroderje. Stotine jih je bilo ranjenih, nekaj ubitih. Druhal ustavlja vozove ulične železnice, pobere možkim denar, ženskam pa njih prstane in drugo lepoticje. Vlada s skrajno težavo nastopa proti množici, ki šteje več tisoč glav.

2000 NEMCEV IN BOLJŠEVIKOV GRE DOMOV. Charleston, S. C. 26. junija. Danes je odpil parnik Matha Washington iz tega pristanišča, v katerem se nahaja 2000 Nemcev in boljševikov, katere je ameriška vlada polovila po celi deželi in jih sedaj pošilja domov.

TUDI KAJZER POBEGNE? Washington, 26. junija. Zaupna poročila so dobili tukajšnji uradni krogi, da namerava tudi kajzer pobegniti iz Nizozemske, kakor hitro bo podpisan mir. Kajzer ima mogoče prijatelje v Nemčiji, ki ga bodejo skrili da ga zavezniki ne dobijo v roke.

POCENI ŽGANJE. Chicago, 26. junija. Včeraj je vlada Zjed. držav prodala na javni dražbi 500 galon žganja in sicer po \$3.00 galona. Žganje je bilo zaplenjeno v Michiganu. Tisoče kupecv je bilo navzočih. O, srečno mesto, srečna vas, Chicago!

Iz Charlestona, S. C. se poroča, da je tja dospel transportni parnik Zeelandia, ki prinaša seboj 308 inženirski polk iz Francije, med katerim je več Slovencev.

Acme dvorana na E. 9. cesti, kjer je bilo glavno zbirališče socialistov je bila kupljena od "Goodwill Industries" družbe, ki skrbi za revne otroke in žene. Svoječasno je bila dotična dvorana nemška last.

Dr. B. B. Bustard, ki gospodari Rieckefellerjevi cerkvi na Euclid ave. se je izjavil, da morajo tujci v Ameriki ali angleško govoriti ali pa molčati. Mi mislimo, da bi dr. Bustard dobro storil, če bi sam tudi molčal raje, kot pa bleknil tako neumnost.

V Cetertek zvečer je umrl Matija Bambič, ki je stanoval 5805 Prosser ave. Bil je član dr. sv. Janeza Krst. št. 37 JSKJ. in dr. Srca Jezusovega. Pogreb bo v pondeljek.

Odgovor Sl. Rep. združenju.

Tiskovni urad SRZ je v svojih glasilih objavil dolgo-vezen napad na "monarhiste" predvsem na dr. Marušiča in na mojo malenkost, na podlagi članka Don Nika Grškoviča v Jug. Svetu od 17. junija. Če bi bil želel, da ostane stvar prikrita, da bi gospodje v Chicagu tavali v temi in mogli samo ugibati, bi gotovo ne podal one izjave; če bi se bil pa hotel "prati" in olepšavati svoje dejanje, bi ne bil prvotno vedno prevzel vse odgovornosti nase. Moja izjava je bila dovolj jasna, da jo more vsakdo razumeti in ne potrebuje nobenih dostavkov, medtem ko bodo za komentarje skrbeli uredniki glasil SRZ.

Oni, ki nimajo poguma, da bi odgovarjali za svoja dejanja ali ki hočejo postaviti samega sebe v boljšo luč in se s tem prikupiti komu, se skrivajo za hrbe drugih: jaz za svojo osebo nočem pripraviti gospodom v Chicagu veselja, da bi zopet kovali za sebe kapital, kakor se je pripetilo v zadnjem času ponovno, češ: glejte jih, kakile so med seboj! Priznati se jim namreč mora, da so prebrisani politiki, ki znajo spretno izrabiti napake drugih, da zakrijejo svoje lastne. S spretnim podpihovanjem netižno razdor med narodom, da žanjejo od tega sami dobiček, razumejo pa tudi dobro, okristiti se z onimi, ki se jim ponujajo, da jim dajo potem ko jih več ne potrebujejo za dosego svojih namenov, neprijazno slovo. Takih slepih orodij, ki morajo služiti njih namenom, imajo veliko, le žal, da so dotičniki vedno nepozno uvideli, kam jih je privedla in kašen sad je rodila njih dvoreznost.

Gospodje v Chicagu se gotovo spominjajo vprašanja dr. Marušiča na konvenciji SRZ glede ovadb na State in Intelligence Department v Washingtonu od strani članov eksekutive SRZ. Ovadba je bila tedaj naperjena ne proti posameznim osebam temveč proti vsem, ki so se od prvega začetka borili za osvoboditev Jugoslovancev izpod avstrijskega jarma. V zadregi je tedaj g. Kristan bagateliziral to zadevo, češ, da je bila to čisto nedolžna stvar, da ni imel nihče slabega namena in da tudi ni nikomur škodilo. Neposredno gotovo ni imela ona ovadba nikakega učinka, ker so gospode ovaduhe preveč dobro poznali kot — republikance, škodovala pa je v zvezi z drugimi faktorji jugoslovanski stvari pri ameriški vladi. Mnogi senatorji in kongresniki, pa tudi visoki ameriški državni uradniki, ki so prihajali po informacije v jugoslovansko pisarno, so se ponovno izražali, da je največja zapreka priznanju Jugoslovancev od strani Amerike njih nesloga in strankarstvo. Ena stranka pobija drugo, vsaka izmed njih pa hoče veljati za resničnega predstavnika celokupnih narodnih ciljev. Kako pogubonosno je za nas da niso bili Jugoslovanci izpod bivše Avstrije priznani že med vojno kot narod, ki ima svoje zastopnike v zaveznikih državah, pa naj bi bil ta zastopnik kdorkoli, se vidi šele sedaj popolnoma, tako iz našega zunanjega, kakor tudi notranjega položaja. In to je poleg megalomanskega Pašiča zakrivila v veliki meri eksekutiva SRZ ki je s svojim razdiranjem in hujskanjem, najbrže nehoti, naj boljše pospeševala Pašičev imperialistično politiko. Delovanje se ne sodi po tem, kako kdo kriči, nego po sadovih, katere je dosegel; in ti so za SRZ zelo ključni, jugoslovanskemu narodu pa so neizmerno več škodovali kot koristili.

V nekem drugem razglasu izjavlja SRZ da ne potrebuje nobenih poukov od moje strani, niti kabelgramov iz

Pariza, češ, da je SRZ vedno izpolnjevalo svoje dolžnosti, in da tudi ve, kaj ima storiti. Zaraditega tudi niso glasila SRZ priobčila onega kabelgrama, v katerem je bil opisan obupni položaj jugoslovanskega vprašanja.

Gospodje v Chicagu so postali prevzetni. Pred šestimi meseci so se mi uredniki "Prosvete", "lajb - žurnala" eksekutive SRZ zahvaljevali za vesti, katere sem jim pošiljal, ter se celo ponizali tako globoko, da so nad vsakim člankom in nad vestmi najvili vir, namreč: Jug. Čas. Urad, Washington, D. C. ali pa: Izvirno poročilo Jug. Svetu. Danes pa se čutijo tako močne, da si upajo hraniti svoje čitatelje s pol leta starimi vestmi, da jih tako bolje pouče o položaju v domovini, medtem ko ima SNZ že liste iz stare domovine od 3. junija. Ni čuda tedaj, da se znajo ravnati in podvzeti tudi korake, ki so potrebni, samo to je vrag, da je bil položaj v decembru lanskega leta za Jugoslovance veliko ugodnejši, kakor pa je sedaj. Morda pa se tudi boje, priobčevati te vesti, ker so v njih razkrinkani njih sodrugi v starem kraju, ki delujejo proti vojaški sili države in proti oboroženemu odporu proti Nemcem in Italijanom. Mogoče je pa tudi, da pričakujejo izvirnih vesti od svojega odposlanca, kakor je enkrat najvila Enakopravnost, da jim bo pošiljal kabelgrame, toda ta njih zastopnik po njegovi lastni izjavi nekemu prijatelju niti ust ne sme odpreti v starem kraju, ker noče ljudstvo ničesar slišati o boljševiškem nauku.

SRZ povdarja dalje, da je ponudilo roko za složno delovanje, da pa so bili ravno "monarhisti", ki so to zavrnili z besnimi napadi. Kako milostno! Prišli so s takim predlogom — po raznih predpripravah od obeh strani — na dan šele tedaj, ko so potrebovali Jug. Narodni Svet v Washingtonu, da bi jim izposloval dostop k vladi. G. Kristan pa se morda še spominja, da sem mu koncem marca ali začetkom aprila leta 1917, ko še ni bilo niti SRZ niti zloglasne Krfske deklaracije, pisal v imenu Jug. pisarne, da bi se sporazumeli za složno delovanje v nekaterih točkah, odgovor pa je bil molk. Kmalu zatem sem pisal tudi g. Keržetu, ki se je sam pritoževal nad osebnimi napadi po slov. listih, da naj bi medsebojni prepripi prenehali in se pričelo resno delovati — odgovor od strani Keržeta je bil molk od strani Prosvete in ostalih listov pa še besnejše napadnje. Na ustanovni konvenciji SRZ, sem istotako govoril za vzporedno — ne skupno delovanje obeh strank, ter napisal pred in po konvenciji par člankov v tem smislu, odgovor je bil zopet molk, izzivanje in sumničenje. In na zadnji moj poskus je odgovor zopet zarfkanje in zavračanje, potem pa imajo še pogum trditi, da so člani SNZ in nje glasila prepredila vsako složno delovanje.

Uredništvu Prosvete pa to le v album na njega zlobno zavijanje: V času, ko se je "Chief-Editor" Prosvete kot interakcionalec boril proti ideji narodne osvoboditve, proti organiziranju narodno-obrambnih organizacij, ko je videl glavno potrebo v organiziranju v politične in podporne organizacije ter v boju proti "farjem" in ki je po izjavi njemu najbližnjih oseb še danes internacionalc, ki ne da za slovenski in jugoslovanski narod niti piškavega oreha, se je oni, katerega zmerjate z "monarhistom" in hinavcem, potegoval z vašim sedanjim glavnim stebrom v Clevelandu, vred za idejo jugoslovanske republike. Hinašci pa so oni, ki pravijo, da so se vedno borili za svobodo jugoslovanskega naro-

da in proti Habsburžanom, pa so se bali v svobodni Ameriki pokojne Avstrije ter prepovedovali svojim pristajšem pristop v obrambno organizacijo pod pretnjo izključitve iz stranke, ter oni stebri SRZ ki razlagajo v privatnih razgovorih svoje prepričanje o potrebi jugoslovanske monarhije. Sapienti sat!

Ivan Možina.

Dostavek uredništva "Ameriške Domovine".

Glasila SRZ so zadnje čase začela plesati po muziki piščalke, na katero gode moderni presedljavec Niko v New Yorku. Nič več nimajo svoje volje. Don Niko in Kristan sta danes v zvezi, kar ni nič novega. Brali smo v neki bajki, da se je celo mačka nekoč sporazumela z miško proti — psu! Glasila SRZ so razkričala v javnosti "strašno vest" da je g. Ivan Možina "denunciral Kristana pri vladi." Če je to g. Možina res storil, mi ne vrjamemo, ker za dokaze ne prinašajo družega kot nekaj osebnih napadov in preprirov med dvema hrvaškima urednikoma. Resnici na ljubo pa moramo omeniti, da je naš urednik v tej zadevi tudi igral vlogo — dostojno in pošteno. To napišemo, da glasilo SRZ ne bo potreba nalašč lagati in iskati krivcev tam kjer jih ni. Kdor je naredil dobro delo, se ga nikdar ne bo sramoval. Naša dolžnost kot ameriških državljanov tekom vojne je bila zasledovati vsakovrstno pisanje, ki bi bilo nepatriotično ter naperjeno proti dostojanstvu in koristim Zjed. držav. Za to svoje delo smo bili postavljeni uradnim potom od ameriške vlade, iz urada Solicitor General of the United States. Mi namram Kristanu kot republikancu nismo imeli ničesar, pač pa smo imeli proti njemu mnogo, ko je lansko leto napisal doslovno: "Ameriško delavstvo ne bo prej srečno, dokler ne bo korakalo pod RDEČO ZASTAVO!" Naša dolžnost je bila to naznaniti,

in naznanili smo, ker če tega e bi naredili, bi bili krivi neizpolnjevanja svoje dožnosti kot ameriški državljani, ker mi ne poznamo nobene rdeče flike, ki predstavlja klanje bratov med seboj, ampak poznamo le ameriško zastavo!

To so toraj one slavne "denunciacije". Če bodete, gospodje diktatorji v Chicagi, še kaj rogovillili, vam posvetimo, da bodete pomnili. Z ljudmi, ki so pribežali iz strohopetnosti v Ameriko, pa oznanjajo tukaj rdeče marele in evangelije, namesto, da bi bili hvaležni za masleni kruh, mi prav na kratko obračunamo.

VINO IZ ROZIN.

Dober recept, kako se da narediti vino iz rozin, je sledeče: Dobite tri funte rozin katere dobro zberite, da so vsi čisti, razrežite jih na male kose, odstranite peške, nakar jih stresite v kamenit vrč zajedno s funtom sladkorja in polijte 6 do 7 kvortov čiste vode v posodo. Pokrijte posodo in jo postavite na ali na peč. Po preteku treh ali štirih dni odstranite pene ki so se naredile na vrhu od vrenja, nakar vzemite pivni papir ali čisto platno ter pretočite tekočino v steklenice skozi to platno ali pivni papir. V vsako steklenico dajte nekoliko cimeta, lupine limone in klinčkov, zamašite neprodušno ter postavite na hladno klet. Čez dva meseca imate dobro vino.

Drugi način narediti vino iz rozin je: Kupite dobre rozine, odstranite peclje, ter jih polijte z vrelom vodo, nakar pustite stati 24 ur. Potem zmečkajte rozine, ali jih stisnite skozi gosto rešeto, nakar jih še enkrat polijte z vrelom vodo. Pokrijte in pustite pri miru tri dni, razven da vsak dan enkrat ali dvakrat z eno palico malo premešate. Potem odlijte tekočino ter dobro stisnite rozine. Glejte, da ne pridenete več vroče vode kot približno en kvort za funt rozin, po-

tem ko so stisnjeni. Kar ste dobili stisnjene tekočine od rozin, denite v sod, in stopite v deset galonah vode 6 funtov čistega, drobnega kor praš sladkorja, pridenite ducaat pomaranč, katere ste prej dobro olupili in sok spustili v dva kvorta konjaka. (Kdor ga ima še sedaj!) Kadar zadnjič prelijete rozinov sok, pridenite zmešani sok pomaranč in konjaka. Ko je to vino ležalo najmanj tri mesece, nalijte ga v steklenice v katerih postane tekom enega leta najboljšo vino, katero ste kdaj pili. In če pridenete vinu še nekoliko medu, je to taka pijača, da bi jo sami angeljci pili.

POZORI! ROJAKI! POZORI!

PRVA SLOVENSKA KNJIGOVESNICA V CLEVD, O.

Tem potom se topla priporočam cenjenim sobratom sosestram in rojakom sploh, za vezanje različnih knjig, revij in časnikov. Delo izvršujem lično in trpežno po zmernih cenah. Vse delo se garantira. Kupujem tudi vsakovrstne slovenske in angleške knjige in revije, ter plačujem za iste najvišje cene.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

ERAZEM GORSHE

6103 GLASS AVENUE, CLEVELAND, O.

Delavci, ako ne čitajo časopisov, so podobni blagu, za katerega se neprestano baranta. Ne čitajte listov, ki pišejo proti vašim interesom, berite le te ki se poganjajo za vaše pravice!

Napeljite električno luč v vašo hišo.

Vzelo bo samo nekaj dni, da se upeljejo potrebne žice za elektriko v vaši hiši. Delo lahko naredite, ne da bi prenehali z vašimi hišnimi opravili, brez vsake škode vašim zidovom ali stropu. Ko je dokončano, ne more nihče reči, da v vaši hiši ni elektrika, ko je bila zgrajena.

Naš načrt za upeljavo elektrike v stare hiše vam daje priliko, da dobite elektriko na jako lahek način. Vi uživate udobnost električne luči, dočim plačujete za elektriko na lahka mesečna odplačila.

Vprašajte enega izmed sledečih kontraktorjev za podrobni načrt.

- THE LIGHT HOUSE**
8305 Cedar ave.,
Garf. 6088, Prin 1448 W
- SERVICE ELECTRIC CO.**
2082 East 4th St.
Main 40 Cent. 246
- WEST SIDE ELECTRIC CO.**
3205 Lorain ave.
Harvard 767 Cent. 4950
- BERG-CLARK ELECTRIC CO.**
10207 Euclid ave.,
Garf. 5600
- CITIZENS ELECTRIC CONSTR. CO.**
1040 Superior ave. N. E.
Pros. 116 Cent. 1434 W

- DOAN ELECTRIC COMPANY**
7001 Superior Ave.
Rase. 388 Princeton 1262-W
- ELECTRIC CONSTR. and SALES CO.**
940 Prospect
Pros. 2692 Cent. 2520 L
- FITCH ELECTRIC CO.**
1005 East 105th St.
Eddy 2366 Prin 1265W
- KERBER ELECTRIC CO.**
8512 Broadway,
Broad. 1285 Union 682 W
- LAKEWOOD ELECTRIC CO.**
11408 Detroit ave.,
Marlo 985 Highland 580 L

THE ILLUMINATING COMPANY

Illuminating Building Public Square

Zaupno zdravilo dela čudeže.

Skoro že trideset let se Trinerjeva zdravila rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in čišlanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper kraginjno na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vijni davček nam je spodbil še zadnji stebel in morali smo ceno nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačati za potrebščine, in tudi lekarja stane veliko več, ni mogoče druginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GRENKO VINO

torej ima tako zaupanje in vseh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh boleznih jih je devetdeset odstotkov povzročeni in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjščine drobovja vse mabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brolg zlotovnih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakovrstne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rdeče vino. V zadevi zabasnanosti, neprebavnosti, glavobola, polglavobola, nervoznosti, navadne slabobe, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob spremembi žitja ali rudarje ali druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite tak lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevragije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najpotrebnejša in najhitrejša pomoč. Jako dobro je tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje živcev in za mazanje po kohanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV ANTIPUTRIN

je izvrstno inprav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in st; istotako za čiščenje ran, izpuščanje in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

Naj novejšje nagrade so dobila Trinerjeva zdravila na mednarodnih razstavah: Gold Medal—San Francisco 1915, Grand Prix—Panama 1916.

JOSEPH TRINER,

MANUFACTURING CHEMIST.

1333-1343 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

5% **5%**

Avtoriziran kapital
\$100.000

Nobena banka vam ne plačuje tako visoke obresti kakor

SLOVENSKO STAVBINSKO IN POSOJILNO DRUŠTVO

6313 ST. CLAIR AVE.

Vloge nosijo po 5 odst. in delnice lepe dividende. Naš zavid je pod državnim nadzorstvom. Ves denar se posojuje samo na prve vknjižbe, in je najbolj varno naložen.

Obiščite nas in dali vam bomo vse potrebne informacije.

5% **5%**
(Mo. Frl.)

Doba četr letnih obresti
Doba pol - letnih obresti.

Ce nimate denar v hranilnici — sedaj je posebno ugoden čas, da začnete hraniti. Kajti s prvim julijem se začne nova doba za obresti in prihranki, katere naredite 2. 3. in 5. julija vtečejo obresti

OD 1. JULIJA.

Ta banka vam nudi pogodnost 16 uradov, eden mogoč v vaš soseki, pri domu ali uradu ali tovarni, poleg varnosti, poleg prijazne postrežbe in 4 odstotka obresti.

Mi prosimo, da naši odjemalci prinesejo svoje hranilne knjižice, da pripišemo pol-letne obresti, ob enem pa da nam naznanijo o spremembi naslova.

The Cleveland Trust Company

Premoženje nad \$67.000.000.

GLAVNI URAD, EUCLID in E. 9th ST.

4008 St. Clair Ave. 752 E. 132nd Street
8436 Broadway Lorain, Ohio
2202 Woodland Ave, Bedford, Ohio

IN 16 DRUGIH URADOV

Nadvojvode v Švici.

Ze od zibel so se razločevali, moškega in ženskega plemena od nas ostalih zemljanov na tem svetu. Gospod nadvojvoda — že dojenec v zibel je imel naslov "prejanski gospod nadvojvoda" — prišel na svet in takoj je služil svojo plačo. 24.000 kron je plačeval avstrijski cesar na leto vsakemu članu avstrijske Habsburške rodbine iz privatne šatule svoje družine, in ta privatna šatula seveda ni bila družega kot izsesani denar avstrijskih podanikov. Od prve minute svojega privilegirane življenja je bil gospod nadvojvoda postavni prejemalec plače in vseh drugih zemeljskih dobrot. Drugi navadni otroci so pri rojstvu seveda dediči bodočih bogastev, četudi so rojeni v bogati hiši. Samo gospod nadvojvoda je bil že v povojih lastnik lepo tiskanih avstro-ogrskih bankovcev, ki so znašali skupaj lepo premoženje. In ker je bila navada, da sta vsako leto najmanj dva in tudi trije novorojenčki plodnosne habsburške rodbine zagledali luč tega sveta, je umevno, da je brezposelnost in uživanje cesarskih članov hiše narasčala vsako leto.

Pa tudi ženske nadvojvodinje so bile v gotovih ozirih izvoljene Evine hčere. Na svet so prišle kot ženske. Toda avstrijska nadvojvodinja je bila kot gol črviček takoj "prejasna gospa nadvojvodinja". Nikdar ni bila deklica, nikdar gospodična nadvojvodinja, ampak samo gospa. Uradno, po španski dvorni etiketi, so jo nazivali gospa nadvojvodinja, četudi je petnajskrat ali večkrat na dan ponosna plenice. Ceremonija je sveta stvar, močnejša kot vsako drugo dejstvo; nagon, narediti iz cesarske princa iz nadvojvodinje, in hudobni jeziki so trdili, da otroci pridno pomagajo k rešitvi avstrijskega državnega proračuna. Poleg tega pa mu je vsakoletni prirastek otrok kaj dobrodošel, kajti v primeri z nadvojvodo Friderikom, ki je bil milijarder (samo v vojni je potom sleparske kupčije in odiranja zaslužil nad 800 milijonov kron), je bil nadvojvoda Franc Salvator berač. Zato se je Franc pridno pečal z otroci, kajti od vsakega je dobival po 24.000 K na leto. In če to število pomnožite z štirinajst (za natančno število vseh Salvatorjevih otrok pač nihče drugi ne ve kot oče in mati sama), tedaj dobite že lepo letno svoto. Franc Salvator je pa sicer tudi po habsburških pojmih bil nadvse vzoren oče svoje družine, in je tekom vojne ves čas ponižno kot vijolica preživel na svojem gradu, ni zmagal v nobeni bitki, pa tudi poražen ni bil nikjer — kar je nrazdaje tudi nekaj vredno.

Za to stvar je pa toliko bolj skrbel nadvojvoda Josip Ferdinand, pravi vodja bitk svetovne vojne, v kolikor pride v poštev družina Habsburžanov. Josip Ferdinand je bil poveljnik divizije, armadnega zbora, poveljnik armade. Njegova svetlo-rdeča brada a la Andreas Hofer, (igral je vlogo Tirolca) je svetila vsem četam v bitki, kot se je govorilo v avstrijski armadi. Toda lepa polna brada je imela to lepo ali pa grdo navado, da je zapeljala divizije, zbere in armade v pogubo. Josip Ferdinand je bil najraje svoj lastni načelnik generalnega štaba, nihče ni smel utikati nosu zraven. Ob reki San, v močvirju pri Tanevu, in zadnjič pri Lucu, leta 1916 je dokazal svoje neizmerno vojaške nezmožnosti. Četrta avstrijska armada je bila tedaj silovito poražena, a poveljnik armade, presvitli Josip Ferdinand je imel smolo, da je lovil lelene v Volihnji ravno tedaj, ko so nesramni Rusi napadli. Noben telefon, noben brezžični brzojav mu ni naznanil onem slučaju odgovoren za

obešenje kak okrajni glavari ali pa kak armadni častnik, toda to je brez pomena, odgovoren za vsakega obešenega je le nadvojvoda Friderik ker brez njegovega podpisa jih niso mogli obešati. Sicer pa je imel nadvojvoda prelepo navado svoje možato sti, da ni trpel nobenega zastopnika poleg sebe. V tem oziru je bil absoluten paša v svojem haremu. V glavnem stanu generalnega štaba v Tešenu, je imel svoje odaliske, katere je dal prepeljati iz Dunaja v avtomobilih generalnega štaba. Če bi bil nadvojvoda Friderik lep mož kakor njegov bratranec Evgen, tedaj bi njegovi ostareli zaljubljenosti še ne zamerili mnogo, toda nekaj romantičnega ni bilo v njegovem nastopu. Toda nadvojvoda Friderik je debel kot njegove pitane krave; majhen, kratkoviden, in obraz mu je poraščen z rjavimi ščetinami, in dvoje nemirnih, z goljufivim smehom opremljenih oči gleda lokavo v svet skozi očipalnik, ki počiva na kratkem nosu.

Kakor je nadvojvoda Friderik najbogatejši, tako je bil Franc Salvator, zet Franc Jožefa, najbolj z otroci oblagodarjeni nadvojvoda. Več ko deset let je prinašala uradna "Wiener Zeitung" med dvornimi in osebnimi poročili, redno vsako leto sledeče naznanilo: Njena cesarsko in kraljeva Visokost, presvitla nadvojvodinja Marie Valerie (Franc Salvatorjeva žena, hči Franc Jožefa) je porodila nadvojvodo. Ali pa nadvojvodinjo. Tako so minevala leta na deželi po gradovih, najraje na gradu Waldsee na Gorenjem Avstrijskem, in "družnica" je že prekoračila prvi ducat otrok ter je bila že močno zastopana v drugem ducatu, in hudobni jeziki so trdili, da otroci pridno pomagajo k rešitvi avstrijskega državnega proračuna. Poleg tega pa mu je vsakoletni prirastek otrok kaj dobrodošel, kajti v primeri z nadvojvodo Friderikom, ki je bil milijarder (samo v vojni je potom sleparske kupčije in odiranja zaslužil nad 800 milijonov kron), je bil nadvojvoda Franc Salvator berač. Zato se je Franc pridno pečal z otroci, kajti od vsakega je dobival po 24.000 K na leto. In če to število pomnožite z štirinajst (za natančno število vseh Salvatorjevih otrok pač nihče drugi ne ve kot oče in mati sama), tedaj dobite že lepo letno svoto. Franc Salvator je pa sicer tudi po habsburških pojmih bil nadvse vzoren oče svoje družine, in je tekom vojne ves čas ponižno kot vijolica preživel na svojem gradu, ni zmagal v nobeni bitki, pa tudi poražen ni bil nikjer — kar je nrazdaje tudi nekaj vredno.

Za to stvar je pa toliko bolj skrbel nadvojvoda Josip Ferdinand, pravi vodja bitk svetovne vojne, v kolikor pride v poštev družina Habsburžanov. Josip Ferdinand je bil poveljnik divizije, armadnega zbora, poveljnik armade. Njegova svetlo-rdeča brada a la Andreas Hofer, (igral je vlogo Tirolca) je svetila vsem četam v bitki, kot se je govorilo v avstrijski armadi. Toda lepa polna brada je imela to lepo ali pa grdo navado, da je zapeljala divizije, zbere in armade v pogubo. Josip Ferdinand je bil najraje svoj lastni načelnik generalnega štaba, nihče ni smel utikati nosu zraven. Ob reki San, v močvirju pri Tanevu, in zadnjič pri Lucu, leta 1916 je dokazal svoje neizmerno vojaške nezmožnosti. Četrta avstrijska armada je bila tedaj silovito poražena, a poveljnik armade, presvitli Josip Ferdinand je imel smolo, da je lovil lelene v Volihnji ravno tedaj, ko so nesramni Rusi napadli. Noben telefon, noben brezžični brzojav mu ni naznanil onem slučaju odgovoren za

podati na poveljniški hriček da je navzoč ko ljudstvo umira za cesarja i domovino. Nemški general von Lisin-g se je tako razjezil radi te nemarnosti avstrijskega nadvojvode, da je pri kajzerju sploval, da s Josipa nemudoma poslali v pokoj.

Brat Josipa, Ferdinand, Peter Ferdinand tudi ni mogel v miru živeti z nemškimi generali. Priznati se mora tem pruskim krvnikom, da so izvrstno razumeli svoje delo in da lenuhov v vojni nito trpeli. Peter Ferdinand si je nakopal jezo generala Mackensena. Ko je avstrijska armada skušala prekoračiti Donavo in zasediti Belgrad, je bil Peter Ferdinand poveljnik ene avstrijske divizije. Tedaj ga je Mackensenz dal nekoč poklicati na telefon, toda nadvojvoda ni hotel k telefonu. Svojemu po bočniku je zapovedal da pove po telefonu nemškemu maršalu: "Avstrijskim nadvojvodom ni treba letati k telefonu na povelje nemških generalov." "Dobro," je odgovoril Mackensenz, "potem pa avstrijski nadvojvoda tudi ne bo pet minut več poveljnik divizije." In drugega jutra je moral nadvojvoda Peter se peljati v salonskem vozu na Dunaj k "staremu stricu Francju", ki je bil v takih ozirih jako strog in je dal več na besedo nemškega generala kot pa svoje "ljube stričnike". Peter ni več videl vojne.

Tudi nadvojvodi Maksu, bratu mladega avstrijskega cesarja Korina, se je zahotelo po bojnih lorberjih. Te lavorike je znal mladi nadvojvoda, ki je bil major nekega bataljona v Tridentu, visoko v gorah, vsak dan s surovim maslom namazati. Vojno oskrbnitvo mu je moralo vsak dan zjutraj visoko v gore pošiljati nekaj kilogramov svežega masla. In to je godilo v času, ko so vojaki v strelnih jarkih že zdavnaj pozabili, da je surovo maslo na svetu. Konec no pa — bilo je lepo vreme, okolica jako mirna, nobene bitke na vidiku — so morali izumiti veliko bitko, v kateri bi se mladi nadvojvoda tako "odlikoval" da bi zaslužil viteški križec Leopoldovega reda. Gora Dosso Alto je bila izbrana. Češke čete so bile nagnane, da "napadejo" to goro, dasi ni bilo tam sovražnika. Napadle so jo z velikimi izgubami. Maks je dobil kredit in Leopoldov križec. Pa še več sreče ga je čakalo: Maks je bil ranjen! Granata je padla kakih 50 korakov od njega, razbila neko skalo, in košček skale, majhen kakor lešnik, je zadel Maks! Maks se je tako prestrašil, da je padel na tla in dobil debelo bunko na glavo! Vojna črta je bila sedem milj od njega. Nič ne dene. Poročilo se je glasilo: Mladi nadvojvoda Maks je z brezprimerno hrabrostjo osebno načeloval svojemu bataljonu in se podal v najgostejšo vrsto sovražnikov, kjer je bil ranjen. Red Marije Terezije!

Vso drugačno vojno slavo pa je užival nadvojvoda Leopold Salvator. On se je podal na botanično polje, kjer je skušal zmagati. Zanimal se je za čebulo, špinačo, repo, fižol, itd. In sicer ne za svežo zelenjavo te vrste, ampak za posušeno, kar je v vojnem času za "neprekosljive junake" na fronti vseeno še dobra hrana. Tekom štirih let je nadvojvoda Leopold Salvator posušil toliko repe, fižola in korenja, da je zaslužil nad 80 milijonov kron, kar mu je plačala država. To je mnogo več vredno kot pa sedem milj od fronte pasti na glavo in dobiti Marije Terezije križec za junaštvo. In ko je izbruhnila revolucija v Avstriji, je nadvojvoda Leopold Salvator pobral svojo družino in avtomobil in bežal kar so ga nesli suhi kraki z argentinskimi potnimi listom, preoblečen kot cigani preko meje iz lube Avstrije ki mu je dala 80 milijonov zaslužka, ne v Švico, ampak pa Špansko. Tam še danes sedi

na "reško prisluženih milijonih."

O sveta nebesa! Zvezda pri zvezdi, križec pri križcu! Kdo si bo zapomnil vsa imena! Nadvojvoda Jožef, mažarski nadvojvoda, kakor so ga klicali, je takoj po izbruhu revolucije pozabil na svoje cesarsko in kraljevo do stojanstvo in se dal zapisati v register nove mažarske republike kot "Josef Alfuthy". Ne, ne, on ni šel v Švico, ostal je v Madžariji in čaka, kdaj ga bodejo boljše viki kronali za kralja, kadar se Beli Kun zljubi, da je zaslužil dovolj kot vodja boljše viki, da ne bo stradal na stara leta. Kot kraljevski plašč bo lahko imel ono vojaško sukunjo, ki je bila prelunjana na Soški fronti nekoč, ko se je nekemu kaprolu po nerodnosti sprožila puška. Kako izvrstnem proletarski kralj bi bil to za mažarske cigane! Tudi nadvojvoda Karl Stefan in njegov sin najbrž nista še zrela za Švico, kajti dovoljeno je obema, da smeta upati na ukrajinsko kraljestvo. Upanje je zastoj. In kdo bi bil tako surov, da bi preganjal sanje kraljeve krone. Nadvojvoda Evgen, plemeniti princ in junaški vitez, pač lahko pride na švicarsko zemljo pod pogojem, da lahko živi brez svojih lepih Dunajčank in ljubljnih Dunajčanov, ki ga še danes spoštljivo pozdravljajo, kadar koraka peš, pokončne glave poleg pritlikavega po bočnika po dunajskih ulicah. Konje in kočije so mu te grde proletarske mrhe zaplenile.

V celoti se da skupina avstrijskih nadvojvod primirjati pticam selivkam, s to razliko, da ptice selivke prostovoljno zapustijo mrzle kraje, kadar neha vročina, a avstrijski nadvojvode zapustijo gorke kraje, kadar pritisne mrz. Toda kdo razume siloviti fatalizem in ponovitev zgodovine, ko se vrača "slavna habsburška rodbina" po sedemstoletnem ropu in klativježtvu v Avstriji, v svojo rojstno domovino — Švicarsko. Kako grenko resničen je pregovor, da vse na svetu mine, in da je vsega enkrat konec!

FRANK WAHČICH
Slovenska trgovina
Z ŽENSKIM BLAGOM
IN OPRAVO.
746 E. 152nd St.
v Collinwoodu,

OTEKLE NOGE.
Otekle noge naznanjajo nered v obistih. Berite kaj pravi Mrs. Helen W. Kmečak, Morris Run, Pa. o tem: "Iskrena hvala za pridobljeno zdravje. Mnogo sem trpe-la zadnja tri leta, ko sem imela bolečine v nogah, moje noge so bile vse napete. Skušala sem razne medicine, sem zgubila mnogo denarja pri zdravnikih, toda ničesar ne ni pomagalo. Potem sem pa začela rabiti Severova zdravila za obisti in jetra (Severa's Kidney and Liver Remedy), kar mi je pomagalo. Sedaj sem popolnoma zdrava. Poskusite ta zdravila pri zdravljenju obistnih bolezni, kakor je hrbtobol, težave pri odvajanju vode, bruhanje ali kisel želodec. Cena 75c. in \$1.25 steklenica po vseh lekarnah. W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

Naprodaj se restavrant v slovenski naselbini z dobrim prometom. Pojasnila se dobijo v upravništvu tega lista. (76)

Išče se stanovanje, 3 ali 4 sobe, za družino brez otrok. V Collinwoodu. Kdor ima kaj naj naznani v uredništvu tega lista. (77)

PRIPOROČILO.
Spodaj podpisani se priporočam cenjenemu slovenskemu občinstvu, da jim lahko vselej hitro, točno in poceni postrežem, kadar potrebujejo velik truck za prevažanje pohištva, solitev, na blizu in daleč. Na razpolago imam tudi velik avtomobil za 7 ljudi, katerega priporočam za razne izlete, krste, poroke, pogrebe in druge prilike. Točna postrežba in zmerne cene.

Josip Kotnik,
1057 E. 61st St. (Fri 80)

VABILO V DRUŠTVO.
Kranjsko Katoliško pod. društvo Presv. Srca Jezusa je sklenilo na seji 13. aprila, da odpravi vatopninske pristojbine za mesec maj junij, in julij, vsem kandidatom od 16. do 40. leta. Cenjenim rojakom, ki niso še v nobenem ali ki želijo vstopiti še v eno društvo, se tukaj nudi lepa prilika, da brezplačno pristopijo v naše društvo.

Dr. Srca Jezusa, ki bo obhajalo meseca avgusta svojo 20 letnico, je danes največje samostojno društvo v Clevelandu, šteje nad 350 članov in ima skoro \$10.000 gotovine.

Dasi je influenza posegla v naše društvo v polni meri ter nam ugrabila 8 članov in 5 članic, pa je kljub temu naša blagajna v celotnem računu za praznikov napredovala, kar je dokaz, da je društvo na dobri podlagi. Do danes so večinoma vse podporne organizacije zvišale ali celo podvojile assesment, medtem ko je naše društvo ostalo brez vseh naklad.

Član plača \$1.00 mesečno in je zavarovan za \$300 v slučaju smrti in \$6.00 na teden bolniške podpore. Oženjeni člani pa lahko zavarujejo svoje soproge za \$150 smrtnine, ako plačajo 25c. mesečno zraven svojega assesmenta.

Seje se vrše vsako drugo nedeljo popoldne v S. N. Domu, dvorana št. 3.

Natančneje podatke lahko dobi vsak pri predsedniku John Levstik, 1121 E. 66th St. ali pri tajniku Frank Zupančič, 1364 E. 36th St. ali pri vsakem dr. članu. Rojaki, ne odlašajte, sedaj je prilika. Zglasite se 3 dni pred sejo pri dr. zdravniku J. M. Seliškarju, da vas preišče. Objednem se apelira na vse družbene člane, da upoštevajo ta oglas in upeljejo čim več novih članov.

ODBOR. (Fri 8r)

NOVICA!
Iz pravega pristnega hmelja in MALTA MALVAZ MALT EXTRAKT si vsak lahko naredi doma 6 galonov najboljšega hmelovca za \$1.50. Poskusite enkrat, da se prepričate. Natančna navodila pošljemo z naročnino. Naročnina za manj kot \$1.50 se ne pošilja. Z naročnino vred pošljite money order, bančni ček ali draft. — Vse pošiljate se naj naslovijo na

M. Mladič, J. Verderbar Company
2603 SO LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILL. (un. inc.)

ŠTIRIINDVAJSET UR NA DAN
Denar, ki ga vložite v to banko kot hranilno vlogo deluje za vas štiriindvajset ur na dan, plačuje vam 4% obresti na leto, pripisane vsakega pol leta.

Denar, ki ga naredi vaš denar na obrestih naredi zopet več denarja in več obresti, kajti deluje štiriindvajset ur vsak dan skozi celo leto.

Sledeča tabela kaže, kakor hitro se denar nabira, če se sistematično rabi:

Hranite tukaj in gotovi ste varnosti.
Hranite tukaj in gotovi ste postrežbe.
Hranite tukaj in gotovi ste da, vaš denar vedno dela za vas.

Tedenski prihranek	1 leto	2 leti	3 leta	4 leta	5 leti
\$ .50	\$ 26.50	\$ 54.12	\$ 82.82	\$ 112.69	\$ 143.76
\$ 1.00	\$ 53.05	\$ 108.24	\$ 165.65	\$ 225.38	\$ 287.53
\$ 2.00	\$ 106.09	\$ 216.46	\$ 331.30	\$ 450.78	\$ 575.09
\$ 3.00	\$ 159.13	\$ 324.69	\$ 496.94	\$ 676.15	\$ 862.50
\$ 4.00	\$ 212.18	\$ 432.93	\$ 662.60	\$ 901.55	\$ 1150.15

PAIN-EXPELLER
Imate nad 50 let veliko pešnanje med Slovenci in celim svetom.
Jedino pravi s varstveno znamko sidra 85% in 65% v lekarnah in zdravstvenih od F. A. D. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Naprodaj ste dve hiši na enem lotu, 1 za 4 družine, druga za 1 družino. Proda se tudi pohištvo za eno družino. Ugodna prilika. Vprašajte na 1107 E. 64th St. Rent je \$80. (Ju 18,20,27)

DRUŠTVO SV. ANTONA PADOVANSKEGA,
št. 138 C. K. of O.

Ima sejo vsako 4. nedeljo ob 2. popoldne v stari šoli sv. Vida. Predsednik: Anton Skulj, 1139 E. 74 St. Podpredsednik: Jos. Glavich, 6210 Shade ave. Zapisnikar: Anthony Skulj, 1139 E. 74th St. Finančni tajnik: Josip Perko, 828 E. 76 St. Blagajnik J. Ogrinc, 6026 Glass a. Bolniška podpora \$5.00 na teden; posmrtnina \$500.00, \$1000, in \$2000.

Sprejemajo se praktični katoličani, društvo si je omislilo tudi uniformo. (Fri)

FRANK RUSS,
Javni notar
6104 St. Clair ave.

Izdajemo vsa notarska opravila v slovenskem in angleškem jeziku, tudi v zadevi odškodnine sem vedno pripravljen vse potrebno ukreniti. Ako potrebujete tolmača za razne zadeve na sodnji, sem pripravljen po vaši želji narediti. (Fri)

NOVICA!
Mi preiščemo oči in določamo zanje očale z največjo skrbnostjo, tako da dobi vsakdo natančno kar je zanj potrebno. Preiskava brezplačna.

Ivan Metelko, O. D.
6120 St. Clair ave. (Fri 78)

NOVICA!
Iz pravega pristnega hmelja in MALTA MALVAZ MALT EXTRAKT si vsak lahko naredi doma 6 galonov najboljšega hmelovca za \$1.50. Poskusite enkrat, da se prepričate. Natančna navodila pošljemo z naročnino. Naročnina za manj kot \$1.50 se ne pošilja. Z naročnino vred pošljite money order, bančni ček ali draft. — Vse pošiljate se naj naslovijo na

M. Mladič, J. Verderbar Company
2603 SO LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILL. (un. inc.)

FIRST TRUST & SAVINGS CO NATIONAL BANK
247-303 EUCLID AVE. BLIZU SQUARE
Skupno premoženje nad \$120.000.000.

Hranite, potem investirajte.
Vi ste se naučili dober nauk od strica Sama tekom vojne. Nauk vačnosti in investiranja, sledite temu nauku in nikdar vam ne bo žal. Mi smo pripravljeni, da vam povemo, kako morete narediti, da vaš denar dela za vas, pridite knam po nasvet za vaše prihranke.

OTIS & CO.
Cuyahoga Building,
Cleveland, Ohio

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

NAROCNINA:
Za Ameriko - - - \$3.00   Za Cleveland po pošti - \$4.00
Za Evropo - - - \$4.00   Posamezna številka - - - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
6419 St. Clair Ave. N. E.   Cleveland, Ohio   Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher   LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland (and elsewhere).
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

NO. 75. Fri. June 27, 1919.

Hands off Italy!

Slovenski narod je živel stoletja v nemških verigah. Nemci so kaj drugega kakor pa Italijani, s svojimi vojaškimi lastnostmi so nas zavojevali in prevladali bi nas bili, nas krotke Slované, da niso ostali v svojem srcu barbari, kakoršni so prišli v Evropo. Šele lekcija, ki so jo dobili v sedanji svetovni vojni, jih bo naučila, da mogoče postanejo spodobna rasa. Vsekakor so nam bili doslej izredno opasni ter so nas z vseh strani uničevali. In niti Nemci nas niso mogli ugonobiti. Pa naj bi nas Italijani?

Slovenski narod dozdaj ni imel prilike udeleževati se mednarodne politike. Kako tudi? Ukovanemu v verige germanskega suženjstva upravljali so zunanjo službo različni avstrijski grofje, baroni in drugi tepci. Vzlic temu pa je narod pokazal veliko diplomatsko nadarjenost in sicer v tem, da je imel obilo prijateljev na svetu. Občevanje z Rusi, Francozi, Angleži, Amerikanci in Japonci mu je bilo seveda strogo prepovedano, in le od tod sledi vse nepoznanje našega rodu pri teh narodih. Vse to pa, kar smo dozdaj zamudili moramo nemudoma in podvojeno nadomestiti.

Edino-le nepoznanje našega rodu je vzrok, da morajo plemeniti narodi, kakor sedanje veselite: Francozi, Angleži, Amerikanci in Japonci se sploh spoprijazniti z gorostano mislijo, da bi se del našega naroda odrezal na ljubo in domišljeno korist — italijanski rasi, kajti, da bi nas omenjeni narodi le nekoliko poznali, odklonili bi a priori vso podobno nečuvnost, nevredno vsemu njihovemu mišljenju in čustvovanju.

Vsa čast našim delegatom v Parizu! Vemo, da so rodoljubi od nog do glave, vsi so storili več kakor svojo dolžnost. Toda narod z uspehom ni, ne more biti in ne bo nikdar zadovoljen. Baš raditega nastaja za nas doma preostale državljane nujna potreba, da takoj pregledamo svojo zunanjo politiko v sporazumu z našo centralno vlado nove in neodložljive korake. Smo Slovenci, kolikor pa nas je Slovencev, toliko nas je Jugoslovanov, baš toliko pa Slavljancev sploh. Kakor Čehi, čutimo se zajedno in od nekaj Slavljani in to, odkar se sploh zavedamo, da smo na svetu. Vsi smo bili in smo prepričani pripadniki vseslavljanstva ker vemo, da je slavljanski rod poklican in bo z elementarno silo nastopil na svetu — ne kot rod barbarov, temveč kot nositelj nove kulture, ki bo osrečila vse človeštvo. Vse naše mišljenje in delovanje uravnava se po teh temeljih našega naziranja

Trenotno nam je, seve zelo v škodo, da je iz svetovne politike popolnoma izločena velika slavljanska Rusija. Da bi bila ona — v kakoršnikoli obliki — zastopana na svetovni pozornici v Parizu — kaj mislite rojaki? — ali bi se drznili v tem slučaju italijanski imperializem tako nastopiti proti nam? In kaj bi rekli Francozi v tem slučaju svojim latinskim bratom? Danes, da smo za Francoze, s častnimi izjemami, očitvidno quantite negligable, vsaj tak utis mora človek dobiti po vesteh iz Pariza. Vsi pa očitvidno pozabljajo pri tem, da smo mi sicer mala, pa vendar čista vejica na slavljanskem drevusu, ki stoji sicer trenutno trdno zasidrano v matuški zemlji, da bo v kratkem zopet zazelenelo, zacvetelo, se košatilo, mirisalo in senčilo mnogo lepega sveta.

Kakor že omenjeno, ne moremo biti z uspehom naše delegacije v Parizu zadovoljni. Dokler je še čas in smatramo, da je to slučajno — moramo nje delovanje takoj dopolniti z delom pri nas doma. Prva naloga bodi, da celemu svetu razodemo, da z nameravano rešitvijo jugoslovanškega problema na naših italijanskih mejah nikdar ne bomo zadovoljni. Nikdar, ker nam je nemogoče, ne zapustimo in pod nikakimi pogoji ne izročimo trajno italijanskemu imperializmu naših najbolj značajnih rojakov Tolmincev, Goričanov, Kraševcev, Tržičanov, Istriancev in Dalmatincev, zadnja vas v tem nesrečnem ozemlju nam je baš tako draga kakor cela država. Vse to je treba glasno raztolmačiti celemu svetu, dopovedati vsem, da je kaj takega popolnoma nemogoče. Slovenski in hrvaški rod, ki živi v tem od Italijanov zasledenem ozemlju, je pristna slavljanska rasa ter se ne bo dala — kakor je danes probujena, že celo ne — nikdar združiti z Italijani. Ako bi tega italijanski narod ne hotel razumeti, dopovedali mu bodo drugi, mu dobro želeči zavezanci — dali mu odškodnino drugje — le pomislimo, koliko je prostih nemških kolonij, itd. in ga tako rešili trajne opasnosti od strani globoko razjarjenih Slovanov, ki bi italijanskega podjarmljenja ne trpeli dolgo.

Da bo naša jugoslovanška stvar toliko živahnejša in upljudnejša, bi bilo potrebno predvsem narediti sledeče: Zagotoviti si v vseh ententnih državah, po možnosti tudi v Italiji, nekaj upljudnega časopisa, kampr bi se v zgoraj omenjenem smislu pisalo. Seznaniti zaveznike z našo literaturo, zlasti z onimi deli naših pesnikov, iz kojih je jasno razvidno naše odločno slovanško prepričanje in čustvovanje. Take literature imamo — čast in hvala našim divnim pevcem — dovolj, treba jo je preložiti v tuje jezike.

Ni treba dokazovati, da se v literaturi zrcali duša dotičnega naroda. Pred nami leži "Veli Jože" prekrasni roman v prozi našega divnega isterskega slavulja Vladimirja Nazorja. Kdor temeljito pozna to krasno pesnitev, ve, da je v njej vse izraženo, kar misli narod o italijanskem podjarmljenju. Iz celega, naravnost klasičnega umotvora doni ti, kakor en krik:

"Nikdar več ne bo Jugoslovan italijanski suženj!" Ta lepa pesnitev, ki je zajedno glasen memento proti alkoholizmu — našemu glavnemu defektu — je tako izborna, da

bi jo priporočali sploh kot obvezno v višje razrede vsake narodne šole. Treba bi jo bilo prestaviti predvsem v angleški jezik, in poslati na državne stroške vsem upljudnim politikom zaveznih držav. Prestava naj bi se poklonila največjemu protektorju našega in vseh zatiranih narodov: velikemu in plemenitemu filozofu predsedniku Wilsonu.

DOPISI.

Newburg, O. — Tako, saj sem rekel! Bog gleda Newburg skozi ta veliko "spranjo"! Veste kaj, g. urednik, zadnje nedelje je pri nas pe-la ta velika puta. To je bil dan sv. birne in vse je bilo pokoncu, staro in mlado ter pripravljeno za veliko slavnost. Hiše so bile lepo okinčane, ljudje vsi novi, vsi brhko oblečeni in sploh vse je bilo, kakor na "žegnaju" Birmancev je bila polna cerkev, pravijo, da jih je bilo 282, in vsak je imel svojega botra, ali pa vsaj namestnika. Zato pa je bil tudi tak red v cerkvi, kakor bi ga zmalal. Kaj, kdo je rekel, da se hvalimo? Kar je reš, je pa res, pa je! Red je bil krasen, thats all! Birma je šla naprej kakor po žnoric in kar pa je bilo pri tem največ vredno, pa je to, da ni bilo vročine. Saj sem rekel, da nas je Bog pogledal skozi veliko okno. Lokalna družva so napravila lep sprejem g. škofu, godba je igrala, pritrkavali so kakor v starem kraju, no, saj so oni, ki so pritrkavali, tudi od tam doma, pevci so lepo ubramo peli, da je bilo veselje. Vse je bilo "firstclass". Zahvaliti se moramo vsem možem in ženam, fantom in dekletom, ki so pomagali pri slavnosti.

na kak način ali pa pripravljali zato kaj. Hvala Mr. Bazniku in Mr. Kužniku za avtomobile. Hvala pa tudi sednjim in sploh vsem slovenskim duhovnikom, ki so prišli pomagat. Čas je bil res slab, ker so po mnogih krajih imeli graduiranje po šolah. Vendar pa so bili navzoči: Rev. Berk iz Loraina, Rev. Ponikvar in Rev. Bombač od sv. Vida, Dev. Škur iz Collinwooda kakor tudi Rev. Domladovac od cerkve sv. Pavla in še nekaj drugih duhovnikov. Vsem hvala! Aja, posebna hvala pa tudi botrom in botram, ki so se tako dobro odrezali, da je ko lehta od tej priliki za novo cerkev prekorajčila \$500.00. To je krasno. Ves denar od birme je že na pravem prostoru, kjer se že kople "bament" za novo cerkev. To je fajn! In sedaj, ko je vse mimo, je vse pozabljeno, trud in drugo, karkoli je kalilo popolno zadovoljnost poprej. Skrbi je več in truda več, kakor si ljudje navadno predstavljajo. Pa je orajt enihau, sedaj ko je mimo. Sedaj pa na delo za piknik, tak piknik, da bo postavil zopet enega "moža" na no-ge. To je 6. julija na 121 cesti in Union. Toraj takrat se vidimo, ko bo lušno!

VESTI IZ STARE DOMOVINE.

(Iz "Jugoslavije" od 28. maja 1919.)

Celovec in Beljak. — Odbor koroških beguncev v Ljubljani je v svoji seji dne 25. maja 1919 razmotrival na podlagi časnikarskega poročila jugoslovanškega odbora iz Pariza z dne 23. maja l. ob mejah Koroške in sklenil soglasno poslati mirovni konferenci v Parizu naslednjo spomenico: Ako bi potekla državna meja Jugoslavije je tako, da bi izločila Celovec presekala slovensko ozemlje po celovškem jezeru in odrhala Beljak z vso slovensko okolico vred od Jugoslavije, bi to pomenilo:

1. Smrtni udarec za gospodarski razvoj slovenskega življa na Koroškem.
2. Uničenje ciljev, katere je hotela ententa po Wilsonovih načelih doseči s svetovno vojno.
3. Ognjišče bodočih zapletljajev in objemni in svetovni politiki.

V svetovni vojni se je jasno pokazalo, da Celovec kakor tudi Beljak v gospodarskem oziru ne more živeti brez slovenskega dela Koroške; kajti pri pogajanjih za premirje v Gradcu so nemški delegatje sami povdarjali, da Celovec ne more brez velikovškega ozemlja gospodarsko eksistirati. Istotako so mesto Beljak preživljale izključno slovenske občine beljaške okolice.

Dotok prebivalstva v mesto Celovec in Beljak se je že stoletja vršil iz slovenskih krajev. Le uradništvo se je vsled vladnega avstrijskega sistema, ki je služil v prvi vrsti v ponemčevanje teh krajev, naseljevalo iz nemških mest Avstrije.

Selilna statistika iz leta 1910 izkazuje n. pr. za beljaški okraj, da je bilo od prebivalstva 3016 oseb pristojno na Štajersko, 1978 na Kranjsko; 933 na Goriško, v Smohor 1718, v celovško okolico 3755, v Velikovec 943. Iz tega je razvidno, da se vrši glavni dotok prebivalstva v Beljak iz jugoslovanških dežel. Še v višji meri pa velja isto za Celovec.

V trgovskem oziru gravitira vse promet na jug, kakor to izkazujejo vsa trgovska podjetja v Celovcu in Beljaku. Iz tega sledi, da slovens-

ko koroško ljudstvo prodaja vse svoje pridelke izključno v Celovec in Beljak, da pošilja nadprodukcijo svojega prebivalstva v ti dve mesti in da dobiava ravno iz teh dveh mest vse industrijalne in merkantilne potrebščine. Če bi bili ti dve mesti slovenske mu prebivalstvu odvzeti, bi to pomenilo res smrtni udarec za slovensko ljudstvo na Koroškem in to tembolj, ker je geografična oblika slovenske Koroške taka, da ni mogoče postaviti ji drugih rešišč, dočim bi nemški del Koroške prav nič ne izgubil ako se mu ti dve mesti ne prisodite, ker niti gospodarsko niti selitveno, niti trgovsko ne gravitira v njiju, ampak ima svojo središča v Špitalu, Feld kirchenu, St. Vidu, Brežah, Volšperku itd.

Od začetka do konca svetovne vojne je ententa navduševala nas za svoje cilje, kateri so bili: Osvoboditev malih narodov izpod jarma avstrijskega nemštva in zagotovitev varstva istim narodom. Avstrijski germanizem je takoj s prvim dnem vojne označil slovenske duhovnike učitelje, župane, kmete iz okolice Celovca in Beljaka za zaveznike entente; iz tega razloga jih je tiral pred sodišča, vrgele v ječe, ali interniral. Istotako je sedaj ob koncu vojne velik del slovenskega prebivalstva v istih krajih izgnal iz dežele, ga zatiral, oropal mu domove in nekatera celo umoril.

Če bi tedaj mesti Celovec in Beljak bili prisojeni nemški Avstriji, bi ententa s tako določbo svoje in naše najhujše nasprotnike honorirala, nas pa vedno zveste somišljenike in sodelavce izročila najgrozovitejši neizogibni pogubi in s tako obsodbo uničila glavni namen svojih velikanskih žrtvev.

Jugoslavija bo vedno smatrala Celovec in Beljak kot Slovincem na Koroškem naravno pripadajoči centri in se nikdar ne bo mogla odreči aspiracijam na ti dve mesti. Živelj v okolici teh dveh mest bo ostal kljub pripadnosti k Nemški Avstriji še na desetletja zvest slovenskemu narodu, kar bo samoobsebi povzročevalo neprestane obnevtive narodne spore — netiva dovolj, za politične zapletljaje.

Italija smatra Jugoslavijo za svojo neizogibno nasprotnico, dočim ji je Nemška Avstrija dobrodošla zaveznica. Ravno v območju Beljaka in Celovca se dotikajo vse tri države in bi Italija napram Jugoslaviji vedno netila narodna nasprotstva. Ako toraj mesti Beljak in Celovec ne pripadete Jugoslaviji, bo ravno v teh mestih za bodoče pravo ognjišče za zapletljaje svetovne politike.

Postopanje Nemcev v Beljaku in Celovcu nasproti Slovincem na Koroškem je sedaj ravnotako, kakor je bilo postopanje Nemcev v začetu vojne v Belgiji in Franciji. Ententa je Nemce za ravnanje v Belgiji in Franciji kaznovala, na Koroškem pa jih s priklopitvijo Celovca in Beljaka k Nemški Avstriji še le poplačala in spodbujala k nadaljnjemu takemu postopanju.

Prepis odborovega zapisnika se izročila slovenskim delegatom mirovne konferencie v Parizu za nadaljno uporabo.

Prepozno. — Osrednja vlada je sklenila, da se mora število raznovrstnih in nepotrebnih jugoslovanških "delegatov" na mirovni konferenci znatno znižati. V Parizu je okoli 140 naših zastopnikov. Odlok osrednje vlade tik pred rešitvijo naših mej je pač prepozno.

Naši vrli orožniki. — Dr. Lenard je pred kratkim pohvalil orožnike v Vipavski dolini, ki se niso pustili izrabljati za politična preganjanja ob času svetovne vojne. Taki vrli fantje so bili tudi v drugih krajih: Kamniku Kranju, Škofji Loki in drugod. Posebno se je odlikoval bivši stražmojster v Domžalah, g. Steklasa. Kolikrat je pestil njegov major, naj aretirajo "politično sumljive" ljudi, ki so jih pridno ovajali tiroski kapitalisti. Bilo je zastoj! Niti graja niti groznja ni ustrašila značajnega g. stražmojstra. Takemu redkemu in značajnemu možu čast in priznanje!

Iz zasedenega ozemlja. — Iz Trsta. "Edinost" z dne 24. maja, prinaša žalostno sliko duševnega razpoloženja tamšnjega prebivalstva. Med drugim piše: Pretresljivi dogodki so pretresali to življenje do globin. Mnogo so prebili in se nadejajo, da se dvignejo zopet. Mnogi pa so padli, ker niso mogli prenesti. Mnogo jih je padlo — in jih še pada. Ne morejo se dvigniti več... duh jim je strtl volja zlopljena. Ne morejo se nadejati ničesar več — nada je zamrla v njih. Izpodmaknila se jim je moralna opora, — zapadajo obupu. Moški in ženske! Življenje nima za te nesrečneže nobene cene več. Mečejo je od sebe svojevoljno kot stvar ki je le v trpljenje. Breme, ki pritišče in povzroča boli. Nada, volja, energija, so jim zamrle. Zato beže iz življenja v smrt, ker vidijo v tej odrešenju...!

Celje. — Neka velika slovenska tvrdka v Celju je kupila trgovino nemškega trgovca. Ta slov. tvrdka je pa tako zavedna, da je naznanila nakup v nemškutarskem listu "Cillier Zeitung" ter se občinstvu priporočala s temi besedami: "und bitten das Herrn — bewiesene Wohlwollen auch auf uns zu uebertragen." Toraj se ta tvrdka priporoča samo nemškemu občinstvu. To je za nas Slovence poniževalno ter se nad tem zgražajo vsi celjski zavedni Slovenci.

Ptuj. — Deželna vlada za Slovenijo je postavila posestvo "Štajerske nemške grške hranilnice" pod nadzorstvo. Za nadzornika je imenovan Josip Zupanc, drž. vinarški instruktor v Ptuj. Imenovana hranilnica ima na Spod. Štajerskem — zlasti v Halozah — velika vinograd na posestva.

Železničarska stavka v Srbiji. — Iz Belgrada javljajo: Dne 21. t. m. je začelo železničarsko oboje s stavko v Skoplju. Stavka se je razširila po vsej Srbiji. Železničarji

so zahtevali uvedbo osemurnega delavnika in druge materijalne priboljške. Vlada je konečno privolila v njih zahteve. Stavka je sedaj končana.

Mestna uprava belgrajska je izdala naredbo, da se ne sme do nadaljne odredbe nihče več naseliti v Belgradu dokler ne dobi uradnega odobrenja. Nadalje govori naredba, da morajo vsled pomanjkanja stanovanj vsi oni, kateri prebivajo sedaj v Belgradu in kateri so se v Belgrad preselili po avgustu 1915, leta, takoj prositi za dovoljenje nadaljnega bivanja. Vsi tuji podaniki sovražnih držav pa morajo zapustiti Belgrad in se izseliti v teku 10 dni po objavi te naredbe. Kršilci te naredbe bodo kaznovani po paragrafu 326 kaz. zak. z 1 do 20 dnevnim zaporom ali denarno kaznijo od 10 do 150 dinarjev in izgnani odgošnjakom potom. Vse drugo je razvidno z naredbe, nabite na mestni deski.

Razsvetljava Belgrada. — Ravnateljstvo belgrajskega tramvaja je sporočilo vladi, da bo v najkrajšem času pre-

skrbelo razsvetljavo mesta do polnoči in reden tramvajski promet.

Živela šejkača. — Pogled na pokrivala naših vojakov je prav čuden. Dočim nosijo Srbi skoro brez izjeme lepo narodno kapo, si je vsak naš vojak nabavil čepico, s katero se misli "postaviti". Zlasti so razširjene prusko-ruske ploske in krožne čepice z rdečimi in črnimi robovi. Ne glede na to, da so z estetičnega stališča naravnost neokusne in brezobrazne, spominjajo človeka na carniolske burševske, pruske čepice in kapike ruskega carističnega ter bulgarsko-ferdinandovega vojaštva. Če bi nosilo to pokrivalo samo ono vojaštvo, ki je pod pritiskom razmer iz avstrijskega postalo jugoslovanstvo, bi človek to šego še razumel. Da pa nosijo to neokusnost tudi zavedni vojniki, je iz neštetihih oziror vro obžalovati. Izgleda kakor bi se naši fantje nalašč hoteli razločevati od Srbov. Naj se napravi v tem oziru vendar red — vsaj iz ozira do dobrega okusa. Živela lepa jugoslovanška šejkača!

AMBULANCA.

Zavski slučaj nesreče ali bolezni, če potrebujete ambulanco ali bolniški voz, pokličite katerikoli telefon vask čas, po noči ali po dnevu. Mi vedno čujemo in odgovarjamo telefon, ker zvon v hiši obnem. Ako vam operator reče, da se ne oglasi, ne vrjmite, zahtevajte supervizorja, in dobiti odgovor od nas takoj.

PRINCETON 1381
Bell Rosedale 1881

ANTON GRDINA

6127 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Lake Shore Banking & Trust Co.

ST. CLAIR AVE. VOGAL 55. CESTE

Pošiljamo denar v staro domovino točno in hitro. Vsaka pošiljatev je jamčena. Prodajamo šifkarte. Pomagamo dobiti legitimacije, pase. Plačamo od hranilnih vlog 4 proc. obresti. Pišite za nadaljne informacije slovensko ali hrvaško.

J. B. MIHALJEVIĆ,
upravitelj inozemskega oddelka.

SLOVENSKE SOKOLICE!

Piknik! Piknik! Piknik!

Kakor Sokol čila ptica,
Bod' Slovenka vrla Sokolica!

Zakaj? Čemu? Zato! Ker ljubimo svoj rod,
že od nekaj zadrž.

Slovenske Sokolice, št. 62 Slovenske Delavske Podporne Zveze so si vzele za program nekaj kar se cenjeno občinstvo pogreša, namreč nekaj izvanrednega izvedrila.

PROGRAM JE PRECEJ OBSIREN Z LEPIMI DOBITKI IN SICER ZA ŽENSKO:

1. Zbijanje steklenice na dva koraka z metlo
2. Dirka najbolj debelih žensk za kranjsko klobaso.

ZA MOSKE:

Zbijanje kače, ki jemlje svobodo organiziranemu delavstvu.

Ja, pa nekaj kar bodi tajnost do 29. junija in sicer do 1. ure popoldne na Kastelicevih farmah.

Godba bo na najmočnejša pihala pod vodstvom umetnika lastnika.

Za vsestransko postrežbo jamčijo

VRLE ČLANICE SL. SOKOLICE.

Milko Jerše, učitelj v Hra-
stniku je prišel kot kadet-
ni aspirant prejšnjega 87. pp.
6. julija 1916 v rusko vojno
ujetništvo in je bil v Semi-
palatinsku južnozgodovinske Si-
birije interniran. Njegovi
svojniki že leto dni niso dobili
nikakoršnega poročila. 23.
maja t. l. pa jim je došlo pis-
mo, ki ga je 12. januarja pre-
ko Vladivostoka odposlal in
v kojem sporoča, da je zdrav
in se mu dobro godi ter da
so bili vsi slovenski in hrva-
ški ujetniki v Semipalatinsku
dne 31. oktobra 1918 v
Toms odpeljani in tam v
Jugoslovanski polk dodelje-
ni.

Drobiža je vedno manj,
ker ga nosijo razni špekul-
anti v zasedeno ozemlje,
kjer ga Italijani sprejemajo
z vrednostjo italijanskega
drobiža. Skrajni čas je, da se
merodajni faktorji zavedo
svoje dolžnosti tudi v tem
oziru. Konečno se je vendar
odločil delegat finančnega
ministerstva za Slovenijo in
Istro izdati prepoved izvoza
drobiža v zasedeno ozemlje.
Po toči!

Oporni pevec Fran Bučar
je imenovan za glavnega reži-
serja naše opere in operete.
Pri Glasbeni Matici prevzame
Fr. Bučar pouk v solo-
petju.

Nepravilno postopanje lju-
bljanskega magistrata pri na-
kupu konj za vojaštvo. —
Ljubljanski meščani, ki ima-
jo enega ali dva konja za nu-
jno gospodarsko uporabo, se
pritožujejo, da postopa ma-
gistrat nepravilno pri oddaji
konj za vojaška oblastva.
Kdor je v seznamu, mora pro-
dati žival, četudi jo potre-
buje, kdor pa ni "sučajno" v
seznamu, se lahko prosto vo-
zi in jaha po Ljubljani. Pa
tudi drugače se postopa kri-
vično. Cenitev konj ni v no-
benem razmerju s sedanjo
vrednostjo denarja. Kojni se
ne numerirajo niti kako druga-
gače označijo, tako da je iz-
ključeno, da bi mogel kdaj
lastnik konja odkupiti svojo
žival, seveda za višjo ceno
nego jo je prodal.

Umor. — Aretiran je bil
po dolgem iskanju Glažar
France, 36 let star iz Stu-
denca pri Krškem, zaradi
umora storjenega na svo-
jem svaku. Izroččen je dež.
sodišču.

Velikansko tihotapstvo to-
baka. — Vrednost 10.000 K.
Prebrisan tihotapec. — Po
veliki glavni cesti iz Ljublja-
ne na Gorenjsko je v soboto
žurno drdrala skrbno zapra-
ta kočija in lep, dostojen la-
kaj. Ljudje so se spogledo-
vali, kakšno Veličanstvo se
tod vozi. V Šiški je dvema
policajema kočija postala
skrajno sumljiva. Dasta zna-
menje, naj ustavi. Kočijaž s
tisto malomarno fijakersko
gesto ustavi konjiča. Agenta
vprašata, kaj vozi in pogleda
ta v notranjščino kočije.
Razveseljiv pogled. Vsa koč-
ija založena z lepo dišečo
travico. Dostojni spremljeva-
lec je postal nervozen. Iz-
kazati se je moral. Agenta
sta neusmiljena. Spremljeva-
lec jima v zadregi odgovarja.
"Kam s tobakom?" — V
Škofjo Loko! — "In od
tam?" — "Oh, prosim, pustite
mi tobak! ... Pustite tobak!
Je namenjen za slovenske
mučenike v zasedenem oze-
mlju!" Seveda se policaja ni-
sta dala omehtati s tem le-
pim apelom na mučeništvo
Slovencev v zasedenem oze-
mlju in zaplenila tobak. Pri
nadaljnjih uradnih razpravah
se je dognalo, da je bil ta ti-
hotapec Ivan Gosar iz Če-
povana, član in zastopnik ob-
širne "Delniške družba za to-
bak za zasedeno ozemlje".
Velike množine zaplenjene-
ga tobaka cenijo na 10.000
kron vrednosti. Tihotapci v
Škofji Loki so čakali, da ga
spravijo preko demarkacijs-
ke črte. Gotovo bi ga bili pu-
šili Italijani. A Ivan Gosar
se sedaj pridruža, ker mu
Jugoslavija ni naklonjena pri
navitanju cep in tihotapstvu
da bi na ta način pomagal
Slovencem prazniti žepa.

Nova laško nasilstvo. —
Italijani so poklicali v zase-

denem ozemlju vse možke
od 18. do 42 leta pod orožje.
Pregledovanje je v Krmini,
odkoder jih odzenejo v Ja-
kin.

Brez nakaznic se že pro-
daja v Ljubljani od 24. maja
naprej moka in kruh. Upa-
mo, da so izginile za vedno.

Jugoslovanski les naj bi
služil za vojno odškodnino. —
"Italia Nuova" poroča, da so
sklenile velike francoske
tvrde dogovor z društvom
"Sava", v katerem so včlanje-
ni vsi jugoslovanski produ-
centje lesa. Laški list pravi,
da bi se moral jugoslovanski
les porabiti za izplačilo voj-
nih stroškov, ki jih bo imela
plačati Avstro-Ogrska. Kakor
se vidi, bi si Lahi prav
radi nabrali kar največ lesa
iz naših gozdov. Na zasede-
nem ozemlju so v gozdovih
napravili že tako ogromno
škodo. Pa res niso neumni
ti laški kapitalisti.

Samo \$600.00 takoj.

Sedaj je čas da si kupite
hišo. Nova hiša za 2 družini,
tlakana cesta, rent \$68.00,
od plačuje se po \$80.00 na me-
sec. St. Clair-London Rd.
kara. To posestvo ne bo dol-
go naprodaj. Pokličite last-
nika po telefonu, Main 4027
Central 1730. — 715 Gar-
field Bldg.

NAZANILLO.

Ker bi radi zvedeli za moj
naslov vsi tisti, ki mi dolgu-
jejo, vam ga tukaj priobču-
jem. Prosim vas lepo, da mi
prinesete sami na spodajšni
naslov, ali pošljite na drug
način, in jaz vam plačam va-
še stroške. S spoštovanjem
Louis Opara,
15409 Hale ave. Collinwood,
(75)

Odda se v najem dve sobi
in kopalnice, pripravno za
dva poročena človeka brez
otrok. Poizve se na 1197
Norwood Rd. (76)

Soba se odda v najem za
enega fanta. Lepa, čedna so-
ba, kopalnice in elektrika.
Vpraša se na 6017 Bonna
ave. (75)

Naprodaj je farma, 53
akrov v izvrstnem stanju,
45 milj vzhodno od Public
Square, ob tlakani cesti, hiša
8 sob, velik hlev in druga go-
spodarska poslopja, vsakovrst-
no sadno drevje, jako bo-
gata zemlja, blizu šole in
prodajalca. Nekoliko plača-
te takoj, drugo na obroke, ali
pa se zamenja tudi za hišo v
Clevelandu. Cena \$6000,
skupaj z vsem pridelkom.
Vprašajte pri lastniku 14410
Lake Shore Blvd. Eddy 2030
Rd. (76)

COLLINWOOD, OHIO.
Delničarjem Slovenskega
Doma se naznanja, da kate-
rega veseli sprejeti posel os-
krbnika v Domu naj se javi
pismenim potom do 2. julija,
1919, in sicer na naslov:
Vinko Blaško, 724 E. 162nd
St. Imena posilceve bodejo
prečitana na delniški seji 3.
julija, 1919, nakar se vrši taj-
na volitev. Kdor dobi največ
glasov, dobi posel oskrbnik-
va Doma. ODBOR. (75)

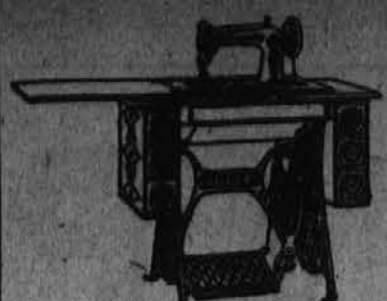
Delo dobijo delavci. Cruci-
ble Steel Forge Co. 6600
Grant ave. Vzemite \$5. cesto
karo, zaznamovano "through"
(75)

Naprodaj je gostilniška
oprava, dve ledenici, izložne
omare, register, itd. Vprašaj-
te na 1316 E. 55th St. (75)

Samo \$500.00 takoj
Postanite lastnik hiše.
hiša za 2 družini, blizu tovar-
ne Cleveland Automobile Co
rent \$48.00. St. Clair-Lon-
don Rd. kara. Cena \$5400.
Pokličite lastnika Main 4027
Central 1730 — 715 Garfield
Bldg.

Išče se priletnega moža ali
žensko, ki bi zjutraj odprl
prodajalno mehkih pijač,
(soft drink). Oglasi naj se
od 5. ure naprej na 6102 St.
Clair ave. (77)

Naprodaj je konj, dva voza
in trgovina z ledom. Proda
se po nizki ceni radi bolezn.

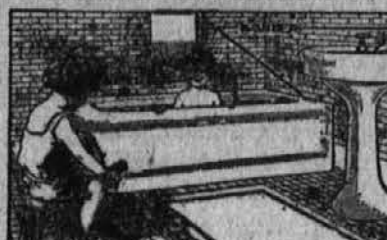
Naznanjam, da imam v zalo-
gi najboljšje šivalne stroje in to
"SINGER ŠIVALNE STRO-
JE" katerih nobeden drugega
izdelka šivalnih strojev ne pre-
kosi v šivanju.

Dajem jih tudi na lahka od-
plačila in sicer po \$2.00 meseč-
no ali za gotovi denar v devet-
desetih dneh časa za plačati.
Toda ne pozabite pa tudi, da po-
pravljam vsake vrste šivalne
stroje od \$1.50 višje, ter tudi
kdor želi zamenjati stari stroj
za novega, vedno vzamem stari
stroj v račun na novega.

Toraj gospodinja kakor tudi
dekleta, ako želite imeti trep-
ni šivalni stroj, zglaste se pri
vašem Slovencu

RUDOLF PERDANU
6026 St. Clair ave.

POZOR! PLUMBING!

Ako rabite v hiši zanesljive-
vega delavca za vsakovrst-
no plumbersko delo, potem
se oglaste pri vašem stare-
m, dobro znanem prijate-
lju

Geo. A. Lorentz,
6203 Superior ave.

Sprejemam vsakovrstna
popravlila, postavljam kopa-
lišča, vsakovrstne sinke, boi-
lerje na paro, za vročo vodo
toilete in najnovjše vrste
fornese.

CENE NIZKE IN DE-
LO GARANTIRANO!
Bell Phone Rosedale 5224
Princeton, 1319 W. (x25)

FARME NAPRODAJ.

Rojaki, ki želite kupiti far-
me, obrnite se do mene, kajti
naprodaj imam vsakovrst-
ne farme z vsem farmerskim
orodjem, živino, dobro zem-
ljo in okolico. Jaz nisem
agent, ker imam v tej okoli-
ci sam farme in sem jako za-
dovoljen. Prodajo se farme
raditega, ker so bili sinovi
ubiti v vojni. Toraj ti far-
marji so naredili denar, in
želim da bi ga tudi vi nare-
dili v farmah. Cesta tukaj je
vsa tlakana. Toraj kdor želi
kupiti farmo, naj se obrne
z zaupanjem do mene, pis-
meno ali osebno. Moj naslov:
Mike Lukner, R.F.D. No. 2,
Box 87 Rock Creek, Ohio.
(76)

Naprodaj je novo zidana
hiša, 9 sob, vse moderno ure-
jeno. Proda se po nizki ceni.
Vprašajte 15218 Holmes ave.
(78)

POZOR SLOVENC!

Ako rabite dobrega in iz-
učenega papirarja, ki je že
mного let opravljal to stro-
ko v splošno zadovoljstvo,
obrnite se na

Frank Miklauž,
1247 E. 61st St. (75)

LIBERTY BONDI

se kupujejo pri nas za gotov
denar po najvišji tržni ceni.
Mi plačamo gotov denar za
vojno hranilne znamke.

S. T. Bone & Co.
808 American Trust Bldg.
na Square. 8. nadstropje, od-
prto do 8. zvečer. (x58)

POZOR!

Naprodaj je pet lepih hiš,
cena od \$1500 do \$4000. Na-
prodaj imam tudi 30 jako le-
pih lotov, cena od \$175 do
\$400. Ob tlakani cesti, mest-
na voda napeljana. Ugodni
plačilni pogoji.

Društva pozor!
Društva, ki imajo piknike,
so uljudno prošena, da naro-
čijo pivo in, drugo potrebo-
no pri meni, ker jim lahko
točno in poceni postrežem.

Louis Recher,
Euclid, Ohio. (78)

Severova zdravila vzdržujejo
zdravje v naravnih.

Slabi živci

povzročajo mnogobitne bolezni.
Malo drugih maling je, ki so bolj
trpešne in povzročajo toliko potrtosti
kakor živčne bolezni. Vselej tega je
traba takojšno zdravljenje. Med
drugimi zdravili, pripravljanimi za
take situacije se je

SEVERA'S
NERVOTON

(Severov Nervoton) mnogokrat ob-
nesel kot najboljši pripomoček. Pri-
poročamo ga vsem kot sredstvo v
službu duševne potrtosti, nesomnje
ali izgube spanja, nerazumno iztrpanje
ali osemnost, histrije in nervoz-
nosti sploh. Ojca odlaže živce,
jih poživlja in tako očaja ves živčni
sistem, da more vzdržavati napor in
odgnati bolezni. Naprodaj v vseh
lekarneh. Cena \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

DELO DOBI

takoj 500 mož. Vsakovrstno
delo, kateremu se lahko pri-
učite. Dober zaslužek, \$4 za
6 ur in pol dela, večji zaslu-
žek za "overtime." Oglasite
se pri G Plant Barkville -
Farr Brick Co. Vzemite E.
55 karo do konca, in pride-
te do tovarne. (75)

HIŠE NAPRODAJ.

Hiša 8 sob, za 2 družini,
blizu 79. ceste. \$3600. Hiša
za 3 družine, cena \$4800.
Takoj \$1500. Hiša je na
Norwood Rd. Hiša 8 sob,
za 2 družini, elektrika, fur-
nese, cena \$4400. Takoj pla-
čate \$1500. Dve hiši na St.
Clair ave. s prodajalnami,
jako poceni in tu na obro-
ke.

Imam tudi več zidanih
hiš naprodaj in mnogo hiš
v Collinwoodu. Oglasite se
pri

J. Lusin,
1065 E. 66th St. (76)

Operatorji pri strojih za
ženske obleke, izkušeni, do-
bijo delo. Zaslužek \$5.50 do
\$6.75 na dan. 45 ur dela na
teden, vsaka sobota popo-
nomna prosta. Poleg delavni-
ce je lepa obednica, kava za-
stojni, godba vam igra tekom
kosila. Čiste, vetrovne, hla-
dne delavne sobe. Stalno de-
lo. The Reinhold Co. 2152
Superior ave. Oglasite se v
uradu, v 3. nadstropju. (75)

Singer šivalni stroj, skoro
nov, se proda po jako nizki
ceni radi odhoda v staro do-
movino. Vprašajte na 3837
St. Clair ave. (76)

Možje dobijo delo, dnevno
ali nočno. The Cleveland
Metal Products Co. 1135
Ivanhoe Rd. (76)

Čedna front soba se odda
v najem za enega ali dva
fanta. 1426 E. 51st St. (76)

Podružnica "Dr. Anton Korošec"

Štev. 2 S. N. Z., Collinwood, O.
Cleveland-Collinwood, 26. junija, 1919.

VABILO NA JAVNO PREDAVANJE.

Členjeni somišljenik:—

Le pičlo število naših rojakov je bilo dosedaj tako sre-
nih, da so sprejeli pisma od svojcev, ki jim poročajo o izpre-
membah, ki so se izvršile v njih rojstnem kraju tekom vojne.
In vendar se lahko zatrdi, da ni skoro Slovencev, pa naj je tega
ali onega mišljenja, naj se je dosedaj zanimal za narodno giba-
nje, ali pa bil popolnoma brezbrizen za boje in trpljenje celo-
kupnega našega naroda, ki bi ne želel kaj natančnejšega izve-
diti o usodi in položajih ožjih rojakov v stari domovini, zlasti
še, ker so častniška poročila, v kolikor se pečajo z Jugoslovans-
skim vprašanjem, nepopolna, zmedena, nejasna in nezanesljiva.
Z namenom, da zadosti temu hrepenenju zavednih do-
moljubnih Slovencev, priredi podružnica "Dr. Anton Korošec"
štev. 2 S. N. Z. V NEDELJO, 29. JUNIJA 1919.

JAVNO PREDAVANJE

v cerkveni dvorani na 15519 Holmes Ave. Predaval bo glavni
tajnik Slov. Nar. Zveze o POLITIČNEM in GOSPODAR-
SKEM POLOŽAJU v JUGOSLAVIJI, S POSEBNIM OZI-
ROM NA SLOVENCE IN NJIH MEJNO VPRAŠANJE
NAPRAM ITALIJANOM IN NEMČEM.

Začetek točno ob sedmih zvečer. Predavanje je v prvi
vrsti namenjeno članom in članicam ter somišljenikom S. N. Z.
TER JE VSTOP VSAKEMU PROST.

Zaradi tega ste uljudno vabljeni, da se udeležite tega
predavanja, ki vam bo nudilo jasno sliko o dejanskem polo-
žaju v starem kraju. Vsi podatki bodo povzeti iz izvrstnih po-
ročil iz domovine, katera je prejela S. N. Z. v zadnjem času in
ki nepristransko pojasnujejo dogodke do zadnjega maja. Pre-
davanje je informativno in bo gotovo zanimalo vsakega zaved-
nega Slovence, tako da vam bodo Vaši prijatelji in znanci hval-
ležni, ako jih opozorite nanj in jih privedete s seboj.

Z narodnim pozdravom
KAROL ROGEL, tajnik
869 Alhambra Rd.

Dr. S. Hollander,
zobozdravnik

1355 E. 55th St. vog. St. Clair
Vstop na 55. cesti nad lekarno

Ure od 9. zjutraj
do 8. zvečer.

Zaprto ob sredah pop.
tudi v nedeljo zjutraj.

POZOR!

slovenske in hrvatske gos-
podinje! Gotovo ne pozabi-
te, da dobite pri meni še ve-
dno najboljšje grocerijske bla-
go ceneje kot kje drugje.
Najboljše vrednosti. Pride-
te v našo trgovino, da vam
postrežemo.

John Centa, 6105 St.
Clair ave.
slovenska grocerija. (x)

PODPIRAJTE DOMAČINA.

Spodaj podpisani Jugoslo-
van se priporočam vsem Slo-
vencem in Hrvatom za vsako-
vrstna plumberska dela, kakor
upeljavanje toilets, sinkov, boi-
lers, in tako dalje. Vse delo iz-
vršujem v vašo popolno za-
voljnost in garantirano, po
zmernih cenah. Priporočam se
vsem rojakom v obilna naročila.
Podpirajte domačega človeka,
ki vam pošteno postreže.

NICK DAVIDOVICH,
6620 St. Clair ave.
Tel. Princeton 1173 W.

POZOR!

Ako hočete kupiti ali pro-
dati hišo ali zemljišče, ogla-
site se pri

Jakob Tisovec,
Ako potrebujete odvetni-
ka, da se pogovorite v slo-
venskem jeziku, oglaste se
pri Harry F. Glick, odvet-
nik.

Jakob Tisovec
1366 Marquette Rd. naspro-
ti Lake Shore Banke.— Cen-
tral 6026 L. (105)

Naprodaj je izvrsten mo-
tor-cycle, Thor izdelka in av-
tomobil za 5 oseb. Vse v do-
brem stanju in se proda po-
ceni. 3333 St. Clair ave. (76)

FARME!
FARME!
FARME!

Slovinci, če si hočete dobro v svojem življenju, če
se hočete otresti mestnih skrbi, prahu in pomanjkanja,
kupite svojo farmo! Sedaj je čas, in nikdar se ne bode-
te kesali. Premislite, kaj pomeni vaša lastna zemlja, pridel-
ki, lepo stanovanje, brezskrbna bodočnost, zdrav zrak
na kmetiji za vas in za bodočnost vaših otrok! Tu imate
na izbero nekaj krasnih farm, katere vam nudim pošte-
nim potom, in nikdar se ne bode te kesali. Berite in pri-
dite k nam, da zberete:

Farma, prosta vsakega mrtgage, na farmi je 6 konj,
7 krav, 10 prascev, plemenska svinja, 120 kokoši, seno,
oves, pljugi, vozovi, vsa oprema, vsakovrstno orodje, po-
slopje opremljeno s strelovodi. Cena za to farmo \$11.000
se zamenja z mestno lastnino do vrednosti \$5000. To je
velika vrednost.

FARMA 63 akrov, miljo od tlakane ceste, hiša 8 sob
basement, voda v hiši, hlev, žitnica, kokošnica, 3 akrov
jabolk, nekaj hrušč, češnje, breskve, konj, krava, kokoši,
kočija in voz, pljug, 2 kultivatorja, rezalni stroj, vezalni-
ca za žito, dvojna oprema, vse poljedelsko orodje za raz-
zne produkte, 14 akrov sena, deset akrov ovs, 4 akre
pšenice, en akre krompirja, vse skupaj se proda za \$6000
Takoj plačate \$3000, drugo pa v petih letih po 6. Po-
trudite se za to farmo.

FARMA 105 akrov, ob tlakani cesti, hiša 9 sob, dva
hleva, žitnica, svinjak, silo, 12 akrov ovs, 2 akra vinske
trte, 3 in pol akra koruze, 28 akrov sena, 3 konji in vsa
oprema, krava, telček, 3 prasci, 80 kokoši, vse farmer-
sko orodje. Cena samo \$9000. Takoj \$4500, se zamenja
tudi za hišo v vzhodnem koncu mesta. Pojdite na delo.

FARMA 73 akrov in pol, dve milj od tlakane ceste,
hiša 9 sob, dobra klet, velik basement, hlev, silo, žitnica,
poslopje za vozove, kokošnica, poslopja v najboljšem re-
du, 30 akrov pašnikov, 6 akrov gozda, ostalo travniki in
orana zemlja, 2 konja, vsa oprema, vozovi in kočije, 7
krav, 5 prascev, 50 kokoši, vezalnica, rezalni stroj, 2 plju-
ga, brana, corn planter, manure spreader, stroj za drila-
nje, okoli deset ton sena, 100 bušjev ovs, 25 bušjev
koruze, 12 akrov koruze posejane, 4 akra ovs, 3 akre
pšenice, 3 akre rži, dobri travniki. Cena za vse \$8500.
Takoj \$4500. To je krasna farma, najboljši pridelek, v
najlepšem kraju.

FARMA za dva brata ali za dva prijatelja, ima 150
akrov sveta, vse orodje in ves letošnji pridelek, najboljša
farma, dve milj od tlakane ceste. Na farmi so 3 konji in
vsa oprema, 5 krav, 3 teleta, 3 prasci, 35 kokoši in piš-
čanci, vsako farmersko orodje, ki je mogoče pri obde-
lavanju zemlje, seno in žito, 11 akrov ovs, 2 akra pše-
nice, mnogo krompirja, 20 akrov pašnikov, mnogo gozda
jako dobra farma. Cena za vse skupaj \$10.500. Gotov de-
nar \$5000. Mogoče vzamejo tudi \$4000 ali \$4500.

Za vsa pojasnila teh farm in mnogo drugih se ogla-
site pri dobro znanem slovenskem prodajalcu, ki z vami
vselej pošteno posluje:

John Žulich,
Real Estate and Insurance
1376 MARQUETTE ST. ZA LAKE SHORE BANKO

VABILO

NA
Vrtno Veselico

katero priredi
SLOVENSKO PEVSKO PODPORNNO DRUŠTVO
"ZVON"

V NEWBURGU, IN SICER DNE 29. JUNIJA, 1919.
NA PROSTORU 12018 UNION AVE.

—Vspored:—

1. Poje pevsko društvo "Slavec",
2. Poje pevsko društvo "Soča",
3. Poje pevsko društvo "Zvon",
4. Nastop skupnih društev s pesmimi: "Slovenac
in Hrvat" in "Morje Adrijansko".
5. Razno srečkanje.
6. Ples in prosta zabava.

Za jed in pijačo bo dobro preskrbljeno. Pred in po
vzporedu svira tamburaški zbor "Zvon".

Ker je čisti dobiček namenjen za pouk lepe sloven-
ske pesmi se toplo priporočamo za obilen obisk.

VSTOPNINA 25 CENTOV. O D B O R.

PRI NAS ODPRTO VSAK VEČER OD 7. URE DO
8. URE ZVEČER.

TU DOBITE VSA POJASNILA. MI KUPUJEMO IN
PRODAJEMO LIBERTY BONDE.

TO NAZANILLO VELJA, DOKLER NISO
NAŠI PROSTORI PREUREJENI

LEO. SCHWALB,

6131 St. Clair Ave.

LETNA SEZONA NAS PRIGANJA.

Ali ste že uredili v svojih stanovanjih vse česar je bilo potreba?

Ni treba samo enega poslušati, ki pravi, da je ona hiša najlepša (najboljša), ki je moderno pobarvana od zunaj in znotraj. Ne, to je vse prav, toda ni popolno. V hiši, v stanovanju, mora biti tudi fino pohištvo in orodje, ki se rabi, in ki dela kras ter povzroči, da se vam stanovanje tako priljubi.

Hiša brez dobrega pohištva je pomankljiva, četudi je velika, prostorna in fino pobarvana. Pohištvo je ona stvar, katere ne gledamo samo, ampak tudi rabimo. Pohištvo nam rabi za zajutrek, kosilo, večerjo, za odpočitek, za spanje, hladimo se in grejemo, sploh brez pohištva bi bili kot divjaki. Kolikor boljše pohištvo imamo, toliko bolj ljubimo svoj dom. Nekatere stvari rabimo vedno, vsak dan, druge zopet le nekaj mesecev v letu.

Med tem ko gledamo po zimi na gorke peči, imamo v poletju več stvari, katere moramo imeti za komodno, dostojno življenje. Več kakor po zimi, je LEDENICA v poletju, to naj si vsakdo zapomni. Ako nas zebe po zimi, si že kako pomagamo, da se ogrejemo. Kadar je pa prav nazarensko vroče v kuhinji, kjer se kuha juha in obedva v obednici vroča jedila, tam pa mora biti fina ledenica, kamor se deneje hladiti razna jedila, posebno mleko in meso, pa tudi pijača, tako da si malo potolažimo razgreta grla. Nobena stvar ni tako potrebna kakor je LEDENICA. Kupite jo enkrat in mir bo. Kupite dovolj veliko, ker kmalu postane premajhna. Gospodinja raje nosi v ico boxo kakor na peč, in mi imamo raje hladno kakor vroče v poletnih dnevih.

Priporoča ee vsaki družini, da ima gotovo in dovolj veliko ledenico, ker s tem se marsikaj

prihrani, kar bi se drugače moralo zavreči. Pridite v prodajalno na 6017-19 ST. SLAIR AVE. in si zberite katerekoli vrste, velikosti in mode.

Pa še druga je zelo potrebna letna priprava, ki mora biti v stanovanju, to pa le tam, kjer so mali otroci. Saj vemo, da ste že uganili: VOZICEK. Brez tega je skoro nemogoče pri malih otrocih. Malo je treba popeljati otroka proti parku, proti jezeru, kjer brijejo hladne sapice. Da jih imamo vsakih vrst, to veste sami, stvar je le od vas odvisna, da jih naročite od nas.

Kaj pa postelje, mize, omare, preproge, itd? Kdo naj našteva, kako bo ležal na trdi postelji, blazini? In ali naj gospodinja pomiva trda tla z vodo, ko pride s tovarne ali iz parka z otroci? Ne! Kupite linolej, platno za potleh in mir bodele imeli.

Ponovno priporočamo cenjenemu občinstvu domačo trgovino, kjer bodele vedno zanesljivo kupili, za kar vam jamči in odgovarja:

GRDINA'S FURNITURE STORE

6017-6019 ST. CLAIR AVENUE

ANTON GRDINA,

FRANK JAKŠIČ, poslovodja

JOSIP KREMŽAR

TEL. PRINCETON 1277 R.

Največja prodajalna te vrste v Clevelandu V PET RAZLIČNIH ODDELKIH

I. ODDELEK ŽELEZNINA

Tukaj dobite vse vrste orodje, bodisi za mizarja, tesarja ali strojnika. Tudi vse vrtno orodje. Kadar kaj popravljate okoli hiše, zglejte se gotovo pri nas, mi imamo vse potrebno, kar želite.

ZA OTROKE

imamo lepe male biciklje, konjičke in gugalnike po zelo znižanih cenah.

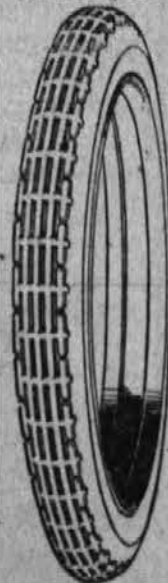
Pridite in si jih oglejte.

Imamo še veliko zalogo cevi za škropljenje vrta kakor tudi strojev za rezanje trave. Mreže proti muham za okna in vrata.

II. ODDELEK AUTOMOBILSKI

Za vaš Ford dobite lahko pri nas vsak najmanjši kosček v zalogi. Zrak za vaše "Inner tubs" dobite pri nas ZASTONJ. Vskovrstno olje in mazilo.

Mi imamo direktno zastopstvo za GOOD-YEAR TIRES.

Najboljše vrste avtomobilska kolesa na svetu. Sedaj po zelo nizkih cenah.

Za Ford kolesa sedaj samo po \$20.00. Mera 30x3 1/2.

III. ODDELEK ELEKTRIČNI

Edina direktna agencija za BANNER MAZDA ELEKTRIČNE LUČI ki so popolnoma garantirane. Električni pihalniki od \$5 do \$45. Stroj za pometanje prahu na preprogah od \$10 do \$50. Električni hladilniki od \$4 do \$7.50

Sploh vse kar spada v električno stroko. MI VAM NAPELJEMO ELEKTRIKO V VAŠO HIŠO.

IV. ODDELEK BARVA IN STEKLO

Največja zaloga B. P. S. barve, ki je priznana najboljša barva na svetu.

WHITE LEAD PO 9 IN 13c FUNT.

OLJE ZA BARVO, kakor tudi ter pentin in sušilec. Velika zaloga najboljših čopičev za barvanje. Šipe, steklo vsake vrste. Cevi za vodo in plin, kakor tudi za peči.

V. ODDELEK KUHNJ. POTREBŠČINE

Tukaj dobite vse potrebno orodje, ki mora biti v kuhinji ali pa k jedilom. Vskovrstne posode, velika zaloga blaga iz aluminija. Sto kosev jedilne posode za namo \$18.00

Stroji za pranje od \$13.50 do \$125.00.

OBISČITE NASO KLET.

GRDINA & CO.

Lastnika A. GRDINA in JOHN J. GRDINA
6127 ST. CLAIR AVE.

TELEFON PRINCETON 1275 K

Odprto: Vsak dan od 7:30 zjutraj do 8. ure zv. Ob sredah in praznikih samo do 12. ure opoldne. Ob sobotah do 9. zvečer.

Cenjenemu občinstvu v prijazno naznanje.

V naslednjih odstavkih hočem vsem prijateljem, odjemalcem in drugim naznaniti kako sem preuredil in uredil celo trgovino in pogrebni zavod.

Z duhom časa, razmer in potreb se mora ozrtnik pomagati naprej, tako da trgovina ali zavod, ki ga ima v oskrbi odgovarja času in razmeram sedajšnjih dni.

Preuredil, zboljšal in olepšal sem kapelo in mrtvašnico, povečal sem hišo, kjer stanujem, kjer bo od sedaj naprej urad (pisarna) za pogrebna in druga naročila.

Slike kažejo naše prostore in drugo, in v odstavkih bodele čitali še druga pojasnila z dokazi, da sem to neobhodno potreboval, toliko za druge kot za sebe.

Ko človek začne z malenkostno, priprosto podjetnostjo, bi rad imel vse pod eno streho, ali na enem prostoru. S tem večkrat pokvari eno ali drugo. To je veljalo za pretekle čase, toda danes več ne odgovarja. Smo v Ameriki, in ako mi ne bode moč zboljšati trgovine in zavode, jih bodejo drugi, ki so bolj podjetni, in ne moremo pričakovati, da bi zadostili, svojim odjemalcem, ker bi dobili drugje boljše ugodnosti kot pa pri svojih ljudeh.

To je bil vzrok, da sem: prvič, ločil trgovino eno od druge, in s tem spopolnil vsako, da je popolna, namesto polovična, da ima postrežbo in gospodarstvo, na kar se ljudje lahko zanesejo.

Ko sem uredil prvo in drugo prodajalno ter preskrbel dobre gospodarje in oskrbnike, mi je ostalo še eno podjetje, da ga uredim, tako da bo bolje za mene in za one, ki se ga poslužujejo, in to je moj

POGREBNI IN AMBULANČNI ZAVOD.

Ki ostane v bodočnosti popolnoma pod mojim nadzorstvom, in za katerega se bodem potrudil sam s svojimi pomočniki, da se bo vodil točno in v zadovoljnost vseh, ki se ga bodejo posluževali.

KAPELA (Chapel)

Kapela je prostor, kjer so položena trupla onih, ki nimajo mogoče doma v stanovanjih dovolj prostorih, da ležijo na mrtvaškem odru, ali mogoče ni možno prinesiti rakev v hišo, ali nekateri nimajo nikogar svojih ljudi. Zato sem priredil dovolj velike in čiste prostore, katere sta postavila naša rojaka, gg. Perme in Bajec na jako fin način, z lepim, rezanim ročnim delom, ki je popolnoma podobno božjemu grobu. Obočje, ki napravi krasen pogled, kadar se razsvetli, je podobno kamenitemu grobu, in je okras za vsako truplo, ako ostane tam do dneva pogreba.

MRTVAŠNICA. (Morgue.)

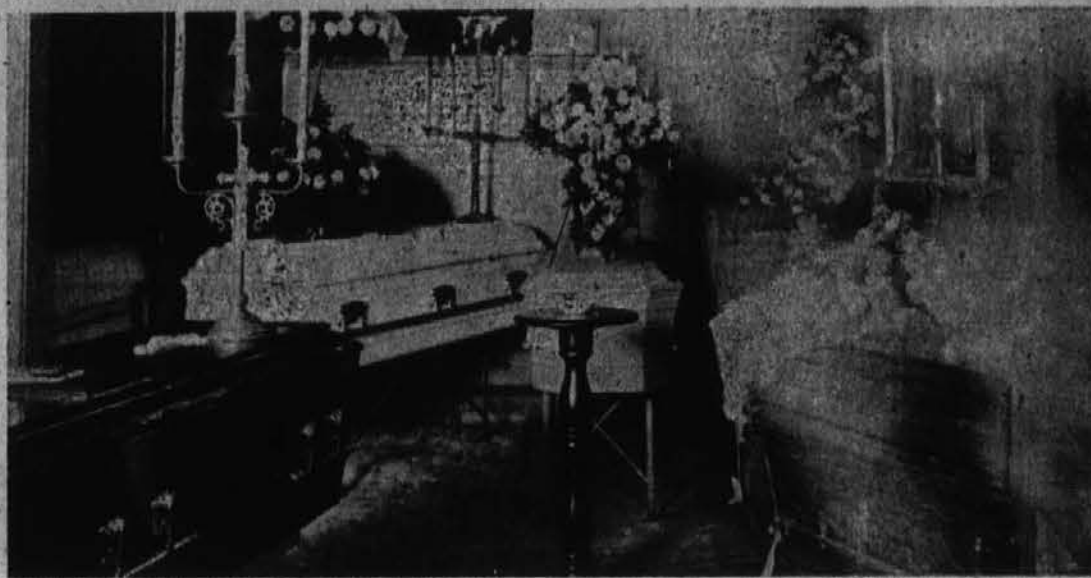
To je prostor, kamo se trupla pripeljejo iz hiš, stanovanj, ali iz bolnišnic, od ponesrečenja. Prostor je pripraven, da se truplo položi v rakev, kjer se spodobno pripravi za pogreb, nakar se odpelje zopet na dom ali položi v kapelo.

Ta prostor je ves olepšan in preurejen, podoben kapelici. Poprej je odgovarjal obojnemu namenu. Kakor se vidi na drugi sliki je bilo za časa influence v tej mrtvašnici sedem rakev z odčastilimi mrljici naenkrat.

V nadstropju je zaloga vsakovrstnih rakov, v prostorih, ki so tudi preurejeni in zboljšani.

No. 1. NOVA KAPELA GRDINOVE MRTVAŠNICE.

No. 2. PRENOVLJENA KAPELA. (CHAPEL)

No. 3. POGLED NA KAPELO IN MRTVAŠNICO OD ZUNAJ.

H I Š A.

Ta je bila zelo potrebna za zboljšanje. Narasčujoča družina jo je potrebovala, pa tudi pogrebni zavod ki mora biti noč in dan odprt, me je silil, da sem jo povečal in zboljšal, da odgovarja enemu in drugemu. V nadstropju so spalnice, spodaj urad in stanovanje. Za ljudi, ki želijo naročiti pogreb, plačati račun ali kaj drugega govoriti z menoj, je to najlepša prilika, ker je nalašč zato odločen prostor, nihče ne moti in nadleguje, kakor se to lahko zgodi v trgovini.

Hiša se nahaja preko ceste od kapele, in je druga zadaj za bivšo Modicevo gostilno. Lahko se gre tudi skozi trgovino in dvorišče v hišo. Na dvorišču hiše je velika garaža, ambulancijska postaja, kar je še posebno ugodno za nočni čas, ker je hitra postrežba.

Vsakdo kateri hoče ponoči klicati na telefon ali kaj enakega, lahko to stori, ker je odprto noč in dan. Vhod je spredaj, kjer vedno gori luč. Vidi se takoj od St. Clair Ave. proti jezeru, velike napise. Kdor neče hoditi v hišo, naj se poslužuje telefona, imam oba telefona in so iste številke kakor so bile poprej. Na razpolago so noč in dan. Kakor blizu telefona ste vi, tako blizu smo mi vam. Dovolj je, da pokličete, pa pridemo mi k vam.

OHIO STATE PRINCETON 1381

BELL ROSEDALE 1881

Te številke imate tudi na mojih koledarjih.

SEDAJ PA ŠE PAR BESED VSEM CITATELJEM.

Nahajam se med vami že celo vrsto let in je bilo vedno moje veselje in najboljša volja storiti vse za moje odjemalce in narod svoj, kar sem zamogel storiti, ne oziraje se kaj stane truda ali denarja, časa ali drugega. Vedno sem gledal na to, da sem z vsem kreditom, ako sem ga kaj imel, ali upljivom povzdignil ime naroda, ali pomagal narodu in njegovim potrebam, društvom in zavodom. Prepričan sem, da narod to tudi ve in pozna, in to hočem tudi zanaprej delati. Zato obljubujem in se priporočam, da se vselej lahko obrnete do mene, vsi oni, ki bi morebitno bili prizadeti pri tej ali oni nepriliki, in se mnogokrat ne veste kom obrniti za to ali ono stvar. Ako ne bi mogel direktno pomagati, mogoče bom lahko svetoval in podučil, kje se dobi pomoč. To si štejem v svojo dolžnost, in to bodem sedaj toliko laglje storil kot prej, ker nimam trgovskih stvari na moji skrbi in ker imam vsak dan več skušnje in znanja z ameriško javnostjo.

Upam, da bodejo čitatelji vzeli to moje naznanilo v zadovoljno naznanje in se poslužili tega najstarejšega slovenskega podjetja, da bodemo tudi v bodoče delovali eden za drugega.

S trgovino s pohištvo in železnino sem v zvezi toliko, da jim pomagam v slučaju, da me potrebujejo, in da v morebitnem slučaju priporočim kredit odjemalcem.

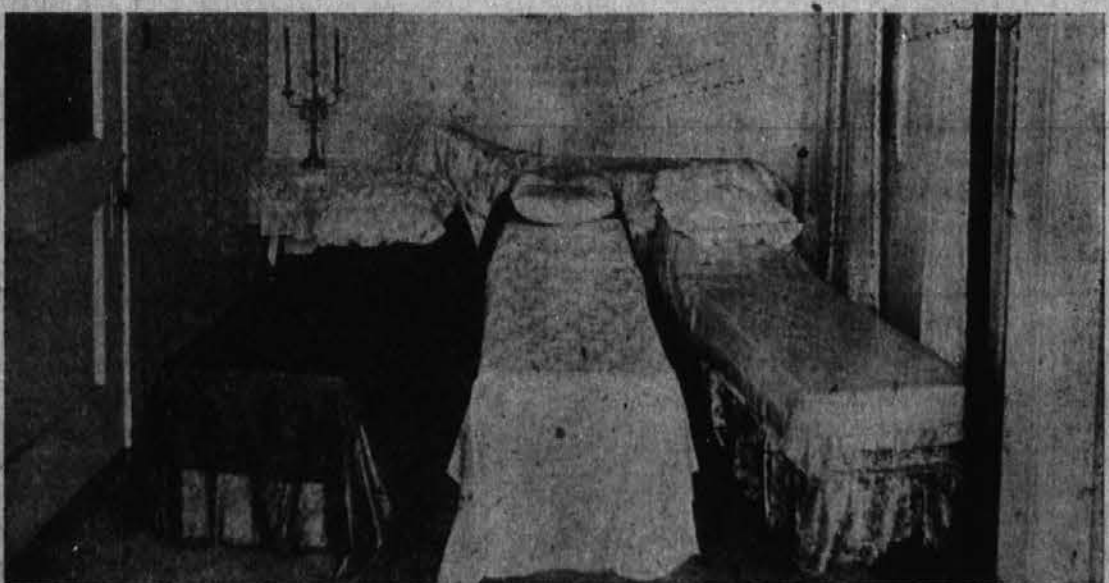
Kar se pa tiče sprevod, pogrebnih naročil, to pa vsakdo ve, da sem pripravljen in zmožen opraviti tako, kakor vsakdo sam izvoli, kakor so okoliščine in zmožnosti sorodnikov.

Dovolj je, da mi naznanite vaše želje in okoliščine in drugo bom naredil sam v zadovoljnost vseh. Za vse to moje priporočilo ostajam na mestu voljan in vam izpolniti vsak čas vaše želje, kolikor je v mojih močeh mogoče.

Vam vedno naklonjeni

No. 4. HIŠA, URAD IN AMBULANČNI ZAVOD.

No. 5. MRTVAŠNICA. POPREJŠNA MRTVAŠNICA, V KATERI JE ZA ČASA INFLUENCE LEŽALO PO 7 TRUPELJ

No. 6. AMBULANCE.

ANTON GRDINA,

SLOVENSKI POGREBNIK

1053 East 62nd Street

HANS IZ ISLANDA

ROMAN

SPISAL VICTOR HUGO, ZA "A. D." PRIREDIL P.

"Do sedaj se je skazalo, da je Hans iz Islanda nepremagljiv, ravno tako kakor Horatius Cocles. Stari vojniki, mladi stražniki, kmečki hrusti, prebivalci v gorah, vsi bežijo ali pa umirajo pred njim. On je enak demonu, kateremu se ne more norete prijeti. Najboljša sreča, ki more zadeti one, ki ga gre do iskat je ta, da ga sploh ne najdejo. Čudili se bodele plemenita gospodična," nadaljuje častnik, ko se podomace vsede poleg Ethel, ki se je primaknila bližje svojemu očetu, "čudili se bodele radi mojega čudnega pripovedovanja, ki se tičejo tega nadnaravnega bitja. Nikakor vam nisem brez namena pripovedoval te čudovite pravljice. Zdi se mi — in jako me bo veselilo, če bodele vi, plemenita gospodična z menoj enakega mnenja — da bi dogodki Hansa se dali popisati v krasnem romanu, na način kakor jih piše gospodična de Scudery v svojih knjigah "Artamenes" ali "Celia". Šest knjig te znamenite pisateljice sem šele prebral, toda rečem vam, da je to mojsterko delo. Seveda naše podnebje bi se moralo oblažiti, naše šege in običaje bi morali popraviti in naša barbarska imena olepšati. Na primer Trondhjem bi se moralo imenovati "Durtidianum" in gozdovi okoli mesta bi se morali spremeniti z dotikljajem magične palice, v krasne travnike, preko katerih bi se pretakalo stotine potočkov, namesto naših gorskih hudournikov. Naše temne, globoke votline bi se morale umakniti ljubeznim grotam, preprežene z zlatim kamenjem in azurnim svodom. V eni izmed teh grot bi moral živeti slaven čarovnik, recimo Hanus de Thule. Kajti vedeti morate, da ime Hans iz Islanda se nikakor poetično ne glasi. Ta velikan — prepričani morate biti, da naš junak ne bi smel biti pritlikavec, ampak velikan po postavi — ta velikan bi moral biti direkten potomec boga Marsa, (ker Ingulf Uničevalec nima ničesar zgodovinskega ali basniškega v sebi) in čarovnica Theona — ali se vam ne zdi, da je to srečno izbrano ime namesto čarovnice Theorka — bi morala biti hčerka Kumejske sibile. Hanus, potem ko bi dobil dobro vzgojo od Thulskega magija, bi moral pobeigniti iz škofove palače na vozu, katerega bi vlekli zmaji, kajti skozi okno skočiti na drevo, je prestarinsko in prozaično. Ko bi prišel v Durtidianum v zakleto čarovniško okolico, bi jo moral spremeniti v svoje bivališče in prizorišče svojih zločinov. In tedaj bi bilo prav lahko narediti lepoto sliko vseh zločinov Hansa ne da bi se kdo spodtikal nad tem. Strahoto njegovih del bi lahko olajšali s kako fino izmišljeno ljubezensko afero. Pastarica Aclyppe bi korakala nekega dne z jagnjetom v naročju pred svojo grotto, okrašeno z mirtami in olivami, ko bi jo opazil veliki Hanus, ki bil mahoma prevzet od njenih magičnih oči. Toda Aclyppe bi morala ljubiti krasnega Lycuda, častnika milicije, ki bi bil nastanjen v garniziji njene vasi. Velikan bi moral biti vznemirljen radi častnikove strasti, in častnik bi moral biti razjarjen radi vsiljivosti velikana napram deklici. In tedaj si lahko mislite, plemenita gospodična, kako krasen roman bi bil to, kakšno moč bi imel naš Hanus. Stavim svoje roliške škornje proti paru starih copat, da tak predmet romana, če bi ga

pisala gospodična Scudery, bi znal povzročiti, da ponorijo vse ženske v Kodanju." Zadnje besede so zbudile melanholičnega premišljevanja, v katerega se je zatopil tekem brezuspešnega prizadevanja častnika, da bi pokazal svoje domišljave, bistrice možgane.

"Kodanj!" vzklikne Schumacker. "Kakšne novice prinašate iz Kodanja, gospod častnik?"

"Nobene, pri moji veri, ki bi bila kaj vredna, odvrne poročnik, "razven te, da je kralj dal svoje dovoljenje veliki poroki, s katero se pravkar pečajo vse glave obeh kraljestev."

"Kaj!" vzklikne Schumacker, "kakšna poroka je to?"

Poročnik je že hotel odgovoriti, ko mu zastane beseda na ustih, kajti četrta oseba stopi zdajci na pozorišče.

Pogledi vseh treh se obrnejo proti novemu doščecu. Izraz na bolestem obrazu jetnika se razjasni, obraz frifolnega poročnika postane resen, na obrazu Ethel pa, ko je bil dosedaj vse blede in zmešan, tekem pripovedovanja dolgočasnega d'Ahlefelda, se je mahoma pojavila nova radost in polno življenje. Lahen vzdih se ji privleče iz ust, kot bi se njeno srce oprostilo silovite teže, njen nasmehljaj je počival na postavi novodošleca. Bil je Ordener.

Stari ujetnik, deklica in častnik, vsi so čutili neko posebno tesnobo ob prihodu Ordenerja; vsakdo je imel svojo skrivnost z njim radičesar je bil vsakdo izmed njih precej v zadregi. Da se je Ordener vrnil v ječo, temu se Schumacker in njegova hči nista čudila, kajti pričakovala sta ga oba, ker je obljubil vrniti se; toda poročnik je bil začuden, kakor se je tudi Ordener čudil, ker je dobil častnika v družbi Schumackerjeve. Ordener je že začel sumiti, da je bil častnik indiskreten radi prizora v pretekli noči, toda spomnil se je etikete dvoboja in zopet se je pomiril. Bil je le začuden, ker je videl d'Ahlefelda mirno sedečega v sredi obeh ujetnikov.

Te štiri osebe si niso imele, ničesar povedati, dokler so bile skupaj iz enostavnega vzroka, ker bi preveč govorile, če bi se nahajale poseamezno. Raditega traja mučen molk precej časa, dokler se poročnik ne vzdrami iz začudenosti in se začne smejati:

"Pri kraljevem plašču, moj dragi novodošlec, tu vladajo molk, ki je vreden časti senatorjev Gaulov, ko je Rimljan Brennus — pri moji čast, pozabil sem, kdo je bil Rimljan, kdo je bil Gaul — senatorji ali generali. Nič hudega. Ker ste sedaj tukaj gospod tujec, pomagajte mi razjasniti temu staremu gospodu novice. Pravkar sem začel razlagati, ko ste se hipoma pokazali na pozorišču. Povedati sem hotel o slavni poroki, ki zanima danes Medijance in Perzijance."

"Kakšna poroka?" vpraša ta Ordener in Schumacker skoro v eni sapi.

"Pri vaših hlačah, gospod tujec," kriči poročnik, ko zaploska z rokami, "močno sumim, da prihajate vi iz drugega dela sveta. In vaše sedanje vprašanje potrjuje to sumnjo v meni. Prav gotovo ste pristali šele včeraj na bregu reke Nidder v vozu kake vile, katerega sta vlekla dva zmaja, kajti nemogoče je, da bi potovali po Norveškem in ne bi slišali o čudoviti poroki podkraljevega sina s hčerko lord kanclerja."

Schumacker se obrne proti poročniku.

"Kaj!" vzklikne. "Ali namerava Ordener Guldenlew poročiti Ulriko d'Ahlefeld?"

"Tako je kot ste rekli," odvrne častnik. "Poroka bo končana predno pridejo prihodnji vzorci nove francoske mode v Kodanj."

"Ordener, sin podkralja Frederika mora biti star kakih dvaindvajset let, kajti bil sem v ječi v Kodanju že skoro eno leto, ko je dospela novica o njegovem rojstvu. Naj se poroči mladič," pristavi Schumacker z grenkim nasmehom. "Ko pride sramota nad njegovo glavo ga vsaj nihče ne bo mogel dolžiti, da se je poganjal za kardinalski klobuk."

Stari Schumacker ni vedel niti slutiti, da stoji ta Ordener pred njim, niti se Ordener ni hotel izdati. Nikomur pa ni bilo znano, da Ordener ne mara za svojo nevesto, kajti njegova izbrana ljubica je bila hčerka starega Schumackerja.

Medtem pa poročnik nadaljuje s svojim razlaganjem: "Baron Ordener bo dobi naslov grofa, ovratnik Slonovega reda in epaulete polkovnika, katere ne bi nikdar zamajal s kardinalskim klobukom."

"Toliko bolje," odvrne Schumacker. "Potem pa molči nekaj trenutkov in stresa z glavo kot bi videl maščevanje pred seboj, in konečno vzklikne: "Nekega dne naredijo železen ovratnik iz bisernega Slonovega reda, z lomili bodejo njegovo grofovsko krono nad njegovo glavo, in bicalji ga bodejo v obraz, raz epauletami polkovnika."

Zdajci prime Ordener starega moža za roko.

"V imenu vašega sovraštva, gospod, ne preklinjajte dobre sreče svojega nasprotnika, dokler niste na čistem tleh je to v resnici dobra sreča v njegovih lastnih očeh."

"Huhu!" vzklikne poročnik, "zakaj se starih toliko jezi nad baronom Ordenerjem?"

"Poročnik!" kriči Ordener "starec misli mnogo bolje o Ordenerju kot vi mislite. In" pristavi ko za trenutek molči, "priporočam vam, da pomislite, da vaša slavna poroka še ni tako gotova kot vi mislite."

"Fiat quod vis," zamrmra poročnik z ironičnim poklonom; "kralj, podkralj in kancler so v resnici odredili že vse priprave, ki so potrebne za poroko; toda če vam ne ugaja, gospod tujec, ali imate mogoče neprijetno sodbo o tej poroki, kaj se zmenijo za to kralj, podkralj in lord kancler!"

Poročnik ni vedel, da ima pred seboj sina podkralja Frederika, barona Ordenerja, ki naj bi po njegovem mnenju poročil njegovo sestro Ulriko, hčerko lord kanclerja.

"Mogoče imate prav," odvrne Ordener.

"Oh, pri moji veri!" vzklikne poročnik ko se začne silno smejati — "ta je pa dobra! Žele bi, da je navzoč baron Ordener sam in da bi mu kak vedež prerokoval bodočnost njegove usode. Vrjemite mi, moj učeni prerok, da vaša brada ni dovolj dolga da bi igral vlogo spretnega vedeževalca."

"Gospod poročnik," odvrne Ordener s hladnim glasom, "jaz nikakor ne vrjamem, da bi baron Ordener sploh kdaj poročil kako deklo, do katere ne čuti nobene ljubezni."

"Ha! Ha! gleite kaj govorijo knjiga prerokov! In kdo vam jamči, gospod zeleneč, da baron Ordener ne ljubi Ulrike d'Ahlefeld?"

"Ha, prav imate, toda rečimo, kdo vam pa jamči, da

ljubi Ordener vašo sestro?"

Sedaj je prišla vrsta na poročnika, da se začudi. Kadar je kdo mladega gospoda speljal v zadrego, tedaj je umolknil in nemirno pogledoval okoli sebe. Šele po daljši pavzi odgovori poročnik.

"Da, kdo mi jamči, da Ordener ljubi mojo sestro? Ha, kako bedasto vprašanje! Zal mi je za vašo pamet, toda vsem ljudem po norveški kraljevini je znano, da ta poroka ni samo državna oremonija ampak izvira iz resnične ljubezni med mladim parom."

"Da, vsi ljudje vedo to, samo jaz ne," odvrne Ordener s pikrim glasom.

"Samo vi ne? Dobro, naj bo! Toda kaj zato? Ali morete mogoče vi preprečiti sinu podkralja, da ne bi bil zaljubljen v hčerko lord kanclerja?"

"Zaljubljen?"

"Da, blazno zaljubljen!"

"Ha, v resnici mora biti blazen, če je zaljubljen."

"Hej, ne pozabite o kom in s kom govorite! Kaj menite, da bo sin podkralja vprašal menda kakega klovna, da mu svetuje katero dekle mu je po volji ali ne?"

Po teh besedah je častnik vstal. Ethel pa, ki je opazila da je Ordener zardel, je skočila k njemu.

"Oh!" reče, "prosim te bodi miren! Nikar se ne oziraj na ta očitajni! Kaj naju briga, če podkraljev sin ljubi kanclerjevo hčer ali ne?"

Nežna roka položena na srce mladega moža je v trenutku pomirila razburjenost, je divjala v njegovi notranjosti. Zaljubljen pogleda svojo Ethel in niti slišal ni poročnika, ki je zopet prišel k dobri volji in je sedaj kričal: "Gospica igra z najfinjšo gracio vlogo Sabinke, ki je posredovala med očetom in med soprogom. Res, moje besede so bile v resnici nekoliko preostre, spozabil sem se." In ko se obrne proti Ordenerju nadaljuje s svojim govorom: "Pozabil sem tudi, da obstoji med nama vez bratstva, in nama ni dovoljeno izzivati eden drugega. Kavalir, dajte mi svojo desnico. Priznajte, da ste vi govorili o podkraljevemu sinu napram njegovemu bodočemu svaku, poročniku d'Ahlefeld na način, ki ga je gotovo užalil."

Ko začuje stari Schumacker, ki je dosedaj mirno sedel na kamnu in se skoro ni zmenil za pogovor med navzočimi, ime d'Ahlefeld, skoči kvišku s kamna kot ga bi pčila kača in zakriči s strahnim glasom: "D'Ahlefeld! D'Ahlefeld je navzoč tukaj! Kača! Prokleti! Kakšna slepota me je udarila, da nisem mogel spoznati očetovega sina! Pustite me v miru v moji celici! Moja obsodba se ne glasi, da bi moral trpeti izvanredno kazen s tem, da me mučite s svojo navzočnostjo! Ha! in sedaj se hoče Guldenlew zvezati z d'Ahlefeldom! Še tega je manjkalo, da je komedija popolna. Izdajalci! Lopovi! Zakaj niste prišli sem, vsa zalega, kar je še ostalo, da bi se radovolili nad solzami, katere prelivam v tej samoti; pošastni, prokleti rod! Sin d'Ahlefelda, zgubi se izpred mojega pogleda!"

Častnik je bil sprva ves začuden radi ostrosti starčevega izbruha, toda kmalu ga mine potrebnost, da zopet zadobi govorico:

"Molči! Norec! Nehaj s svojimi vražjimi litanijami!"

"Proč, proč od mene!" ponavlja stari mož, "in vzemi se seboj moje proklestvo, prokletstvo naj pride nad tvojo glavo in nad vso tvojo mizerno družino in nad družino Guldenlewov, ki se namerava združiti s teboj!"

"Sveta nebesa!" vzklikne častnik, "starec kopiči dvojno zasmorvanje nad mojo glavo!"

Ordener pa zadrži častnika, ki se je silovito razjezil. Stisne ga za roko in mu veli naj molči.

"Spoštuj starega moža, če

tudi je tvoj sovražnik, poročnik; midva imava medseboj že eno častno vprašanje, da ga rešiva z dvobojem, in jamčim ti, da bom tudi za razžaljenje starca jaz odgovarjal."

"Tako naj bo!" odvrne poročnik, "in z menoj imaš sedaj dvojni dolg. Borila se bova na smrt, kajti oprati moram svojo čast kakor tudi čast mojega bodočega svaka. Pomni, da z mojo rokavico katero ti zaženem v obraz, bodeš moral pobrati tudi rokavico Ordener Guldenlewa."

"Poročnik d'Ahlefeld," odvrne Ordener hladno, "boriš se za čast nekoga, ki ni navzoč na tem mjestu po tvojem mišljenju, kar priča, da si jako plemenit. Toda ali ne bi pokazal nekoliko te plemenitosti takoj, da bi se usmili starega moža, ki ga je zadel velika nesreča, ki mu daje povod, da je vznemirljen in razžaljen?"

D'Ahlefeld je bil eden izmed onih ljudi, ki se čutijo velikodušne, če jih kdo pohvali. Raditega poročnik stisne desnico Ordenerju in se približa Schumackerju, ki je bil silno izmučen radi svojega jeznega izbruha in je omahnil na skalo, kjer ga je Ethel skušala tolažiti.

"Lord Schumacker," reče poročnik, "vi ste zlorabili pri vilegije, ki vam jih daje vaša starost, in jaz sem skoro zlorabil privilegije moje mladosti, da niste dobili na tem mestu uspešnega zagovornika. Danes zjutraj sem zadnjič prišel v vašo ječo, kajti prišel sem, da vam naznam, da je želja in povelje podkralja, da se lahko svobodno gibate po vsem Munkholmu. In prosim vas, da sprejmete to novico iz ust svojega nasprotnika."

"Proč!" reče stari ujetnik skoro z mrtvaškim glasom.

Poročnik se prikloni in poslušaj povelje, zadovoljen v svoji notranjosti, da si je pridobil odobravanje Ordenerja.

Dolgo časa sedi Schumacker na skali, s prekritimi rokami, ves zatopljen v svoje misli. Mahoma pa pogleda Ordenerja, ki je ves čas stal pred njim, tiho in enako zatopljen v misli.

"No, kaj je?" reče.

"Moj lord grof, Dispolsen je bil umorjen!"

In glava starega moža se zopet sklene k prsim. Ordener pa pripoveduje nadalje: "Njegov morilec je poznani ropar, katerega ime se z grozo izgovarja po vsej deželi — Hans iz Islanda."

"Hans iz Islanda!" vzklikne stari Schumacker.

"Hans iz Islanda!" ponavlja Ethel.

"On je oropal kapitana," pristavi Ordener.

"Toraj nisi čul ničesar," reče stari, "o nekaki železni škrinjici, zapечатeni z grbom Griffenfeldov, katero škrinjico je kapitan Dispolsen nosil s seboj?"

"Ničesar, moj lord."

Schumacker skrije svoje lice z rokami.

"Moj lord grof," reče Ordener, "zaupajte mi, kajti jaz vam prinesem škrinjico nazaj. Umor se je pripetil včeraj zjutraj. Hans je pobeignil proti severu. Dobil sem vodnika, ki pozna vsa njegova skrivališča in ceste, ki vodijo tja. Poleg tega pa sem že sam večkrat obiskoval hrbe in gore v Trondhjem okolici. Prepričan sem, da dobim tat v roke."

Ethel je postala bleda. Schumacker pa vstane; majhen žarek veselja se pojavi na njegovem obrazu, kot bi se mahoma prepričal, da je še nekaj viteštva v človeškem rodu.

"Plemeniti Ordener," reče, "zdravstvuj in nasvidenje!" In ko dvigne roko proti nebu kot bi klical Vsemogočnega na pomoč, vstane in se zgubi med grmovjem vrta.

Ko se Ordener obrne, zagleda Ethel, sedečo na skali, blede kot alabastrov kip na črnem podstavniku.

"Sveti Bog, Ethel!" zakriči Ordener, ko hiti k njej in jo podpira s svojo roko, da

ima ne omahne. "Kaj se je zgodilo s teboj?"

Dalje prihajate.

Z. M. B.

Društvo Z.M.B. ima svoj privatni izlet v nedeljo, 29. junija. Člane se opominja, da se trucki in avtomobili zberejo točno ob 9. uri dopoldne v nedeljo 29. junija pri načelniku F. H. Mervar, 1361 E. 55th St. Za hrano naj vsak za sebe preskrbi. Vse drugo pa je že odbor preskrbel, da bo prava, zdrava domača zabava.

ODBOR.

Rad bi zvedel kje se nahaja rojak J. L. Mislim, da biva nekje v Collinwoodu. Posodil mi je civilno obleko, ko sem bil pri vojaki in bi mu jo rad vrnil. Vpraša naj se pri J. Modicu, 6201 St. Clair ave. (76)

PRAVIČNA SODBA.

Čas obrača žarke svetlobe na vse in nam odkriva vse napake, krivice, kakor tudi zasluge in dobra dela. Javnost je sodnik. Trinerjevo ameriško grenko vino je bilo tekem zadnjih trideset let neshetokrat preskušeno, in dejstvo, da uživa vsepovsod splošno zaupanje, da je prestopalo skušnjo. Trinerjevo ameriško grenko vino je vselej najboljšo zdravilo na svetu, pravi Mr. John Beach 105 So. East St. Sayre, Pa. v svojem pismu 25. dec. 1918. In on to odkritosrčno misli, kajti prepričan je, da sam o izvrstnosti tega zdravila, na katero se je vselej zanesel v slučajih zaprtja, žledčnih nepravil, glavobola, slabega apetita, izgube energije, splošne slabosti, in dr. Dobite ga po vseh lekarnah, kakor tudi Trinerjev liniment, ki je najboljšo zdravilo proti revmatizmu in nevralgiji. — Joseph Triner Co. 1333-43 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

NAZNANILO.

Tem potom se naznanja članom in članicam dr. Kras št. 8 SDZ, da je 50 s. naklada za mesec julij v pokritje stroškov za prihodnjo konvencijo. Objednem se vsem bratom naznanja, da je društvo pri zadnji seji sklenilo, da se mora vsak brat udeležiti prihodnje seje, ki se vrši 6. julija v navadnih prostorih, kajti na vrsti so važne zadeve radi razvitja zastave in veselice, ki se bo vršila avgusta meseca. Kdor se ne udeleži, plača 50c kazni v društveno blagajno.

Drugič, bliža se čas redne konvencije, potreba je toraj, da se debatira o sedanjih pravilih, kako bi se zboljšala naša slavna organizacija, in tretjič se naznanja, da otrok ni treba več pošiljati na društvene seje, ker od njih absolutno več ne bom jemal asesmenta, dokler bom še jaz tajnik. Priporočam, da se gotovo udeležite prihodnje seje in vsak naj vsaj enega novega člana ali članico pripelje, ker Slovenska Dobrodela Zveza je najboljša in na najboljši trdni finančni podlagi med vsemi slovenskimi organizacijami. Z bratskim pozdravom

John Menart, tajnik. (76)

Soba se odda v najem, kopalnice in druge ugodnosti. Vprašajte na 5409 Standard ave. zgoraj. (77)

Dve čedni sobi se dajo v najem, za 2 ali 3 fante. 3333 St. Clair ave. (76)

Naprodaj je kobila, voz in komat. Poceni. Vprašajte na 1271 E. 54th St. (75)

DELO DOBIJO PREMAGARJI

Najboljše jame. Plača od tone. Za poslanila se obrnite na 313 Superior-av. N. W. Cleveland, O. zgoraj.

Proda se dve hiši na St. Clair ave. 25 sob in trgovina velik lot. Rent \$120 na mesec. Cena \$9500. Poizve se na 6106 St. Clair ave. (x)

WILLIAM DEUTENER
LUNA PARK

S tem se vam predstavlja najboljši popularni vodja cleveland-skega parka, William Ruetener ki je poslovodja Luna parka.

Občinstvo hoče imeti dobro zabavo, ki mora biti čista, se je izjavil Ruetener. Jaz bom naredil vse v moji moči, da postane Luna park priljubljeno mesto za družinske piknike.

Sedemnajst piknikov je sedaj naznanjenih v Luna parku. Pikniki se vršijo 7. julija, in dne 15. julija bo imel vojaški obrambeni odbor tam svoj piknik. Med narodna unija molderjev je izbrala dan 19. julija za svoj piknik. Pythian Sisters bodejo praznovale v Luna parku 23. julija, in mednarodna zveza strojnikov pa 26. julija. The Templar Motor Co. in C. B. A. imajo svoje piknike v ponedeljek, 28. julija in v sredo 30. julija.

Osem velikih piknikov je naznanjenih za mesec avgust, med njimi Loyal Order of Moose, 2. avgusta, v četrtek, 7. avgusta je Irski Dan, in 12. avgusta Spominski Manilla dan, pod avspicijami veteranov iz špansko-ameriške vojne. Dne 13. avgusta je piknik mesarjev in 16. avgusta piknik republikanskih klubov. Army and Navy Union ima piknik 27. avgusta in Co-Operative Stove Co. 30. avgusta.

Luna park je jako priljubljen pri občinstvu, odkar je Mr. Ruetener kot vodja tega znamenitega zabavnega podjetja.

Najboljši ekstrakt hmelja in sladi.

Doma narejeno pivo ZA MANJE KOT 3 CENTE STEKLENICA. Mi prodamo dovolj hmelja in sladi, da naredite ZA \$1.50 NAD 60 STEKLENIC DOBRE PIVE. Po naših priporočilih navodilih dobite pripravo kot zamaške, kاپice, gumijev cevi in stopperje po ceni na debelo.

Home Brew Supply Co.

OTVORITEV.

Case Auto Repair Co.

S tem naznanjamo vsem Slovencem in Hrvatom in Srbom, da smo otvorili novo podjetje za popravilne avtomobilov na 3855 St. Clair Ave. to je ravno nasproti 39. ulice. Mi vam popravimo vse kar se tiče avtomobilov, nobeno delo ni premajhno ali preveliko. Popravljamo fenderje, radiatorje, zravnamo "body". Vse delo je garantirano prve vrste, ker s tem vam bomo zadovoljili. Če vaš avtomobil ne dela dobro, pridite k nam, mi vam povemo vzrok in povemo koliko stane, da se popravi. Vsem onim, ki nam dajo avtomobile popraviti, damo tri mesece prosto postrežbo.

Pridite in prepričajte se sami.

ANTON PODPADEC,
CARL EHLINGER.

(Wed. Fri. 85)

Pozor Slovenci v Clevelandu

Otvoril sem novo KOPALISČE, z vročo ali hladno vodo, kakor tudi "shower baths", kakor želite. Brisače i milo 20c za kopelj. 921 St. Clair ave. blizu 9. ceste. (101)

Odda se soba za 2 fanta, brez hrane. 1245 E. 59 th St. (75)